

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DOTYCZĄCA PROJEKTU
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA OBSZARU
„W REJONIE ULICY GOŁĘCIŃSKIEJ” W POZNANIU**

OPRACOWANIE:

ZESPÓŁ OPRACOWAŃ ŚRODOWISKOWYCH

MGR INŻ. AGNIESZKA WIECZORKIEWICZ

MGR JOANNA ZAJĄC

POZNAŃ, STYCZEŃ 2010 R./ MAJ 2010*

* NINIEJSZA PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO UWZGLĘDNIĄ ZMIANY PROJEKTU PLANU WYNIKAJĄCE Z UZYSKANYCH OPINII
I DOKONANYCH UZGODNIEŃ

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	3
1.1 Informacje wstępne	3
1.2 Podstawy formalno-prawne opracowania	3
1.3 Cel i zakres merytoryczny opracowania	4
1.4 Wykorzystane materiały i metody pracy	5
2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	7
2.1 Charakterystyka elementów środowiska przyrodniczego	7
2.1.1 Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu.....	7
2.1.2 Rzeźba terenu	8
2.1.3 Budowa geologiczna i warunki gruntowe	8
2.1.4 Warunki wodne	9
2.1.5 Flora	9
2.1.6 Fauna	10
2.1.7 Gleby	11
2.1.8 Klimat lokalny	12
2.1.9 Obszary cenne kulturowo	13
2.2 Stan środowiska naturalnego.....	13
2.2.1 Jakość powietrza atmosferycznego.....	13
2.2.2 Jakość wód.....	15
2.2.3 Klimat akustyczny	15
3. INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU	17
3.1 Cel opracowania projektu planu	17
3.2 Ustalenia projektu planu	17
3.3 Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami.....	20
3.4 Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu.....	23
4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU	25
5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM I KRAJOWYM	28
6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE	31
6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i warunki podłoża.....	31
6.2. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	33
6.3. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną i krajobraz.....	34
6.4. Oddziaływanie na szatę roślinną	35
6.5. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne.....	37
6.6. Oddziaływanie na klimat akustyczny	39
6.7. Oddziaływanie na obszary cenne kulturowo.....	41
6.8. Oddziaływanie na obszary Natura 2000 i inne obszary cenne przyrodniczo	41
6.9. Oddziaływanie transgraniczne	43
7. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	43
8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE	43
9. WNIOSKI	44
10. STRESZCZENIE	50

ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE

1. Granica obszaru objętego opracowaniem mpzp na tle ortofotomapy miasta Poznania
2. Granica obszaru objętego opracowaniem mpzp na tle mapy topograficznej miasta Poznania
3. Położenie i powiązania przyrodnicze obszaru opracowania z otoczeniem
4. Hipsometria
5. Geologia
6. Mapa glebowo-rolnicza
7. Dokumentacja fotograficzna terenu opracowania
8. Projekt mpzp „W REJONIE ULICY GOŁĘCIŃSKIEJ” w Poznaniu, MPU 2010r. – etap procedury planistycznej - wyłożenie do publicznego wglądu

1. WPROWADZENIE

1.1 Informacje wstępne

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru „W REJONIE ULICY GOŁĘCIŃSKIEJ” w Poznaniu.

Sporządzenie planu miejscowego zostało wywołane uchwałą Nr XXXVIII/396/V/2008 Rady Miasta Poznania z dnia 10 czerwca 2008r. Planem obejmuje się obszar położony w dzielnicy Jeżyce, w rejonie Gołęcina, stanowiący element północno – zachodniego klina zieleni w Poznaniu. Granice opracowania wyznaczają: od północy ulica Lutycka, od wschodu linia kolejowe relacji Poznań – Piła, a od południa i zachodu tereny zabudowy Zespołu Szkół Technicznych im. M. Drzymały oraz zabudowy mieszkaniowej, sąsiadującej z obszarami leśnymi wokół Jeziora Rusałka.

Powierzchnia obszaru objętego sporządzeniem planu miejscowego wynosi ok. 28 ha.

1.2 Podstawy formalno-prawne opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z dnia 7 listopada 2008 r.). Zgodnie z art. 51 ust. 1 ww. ustawy organ administracji opracowujący m.in. projekt planu zagospodarowania przestrzennego obligatoryjnie sporządza prognozę oddziaływania na środowisko.

Zapisy powyższej ustawy stanowią odzwierciedlenie wdrożenia do polskich regulacji prawnych ustaleń podjętych na poziomie międzynarodowym w dyrektywach Wspólnot Europejskich, w tym:

1. dyrektywy Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz. Urz. WE L 175 z 05.07.1985),
2. dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992),
3. dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001),
4. dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003),
5. dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa

i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003),

6. dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2008).

W myśl powyższej ustawy prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu.

Na obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu planu miejscowego wskazuje również art. 17, pkt. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zm.), zgodnie z którym wójt, burmistrz albo prezydent miasta sporządza projekt planu miejscowego wraz z prognozą, uwzględniając zapisy studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Stosownie do tej ustawy projekt planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przedkładane są instytucjom i organom właściwym do zaopiniowania i uzgodnienia projektu planu, a także jest przedmiotem społecznej oceny – podlega wyłożeniu do publicznego wglądu, której ustalenia mogą mieć wpływ na decyzje rady gminy w sprawie uchwalenia planu miejscowego.

1.3 Cel i zakres merytoryczny opracowania

Głównym celem sporządzenia niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko jest wskazanie przewidywanego wpływu na środowisko, jaki może mieć miejsce na skutek realizacji dopuszczonych w projekcie planu form zagospodarowania przestrzennego. W tym celu w prognozie między innymi ocenia się relacje pomiędzy przyjętymi w projekcie planu rozwiązaniami planistycznymi, a uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego, jak również aspektami gospodarczymi i społecznymi, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

W prognozie oddziaływania na środowisko analizie i ocenie podlega projekt uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (tekst) wraz z rysunkiem, stanowiącym załącznik graficzny uchwały. Szczegółowy zakres informacji wymaganych w prognozie wskazano w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy prognoza oddziaływania na środowisko musi być opracowana stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny, a informacje w niej zawarte dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości informacji zawartych w projekcie planu miejscowego.

Stosownie do wymogu art. 53 ww. ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i 58 ustawy – Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu (pismem RDOŚ-30-OO.III-

7041-1751/09/nb z dnia 24.11.2009 r.) oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Poznaniu (pismem NS-72/1-183(1)/09 z dnia 25.11.2009 r.).

1.4 Wykorzystane materiały i metody pracy

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały źródłowe:

Literatura:

- Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne Kondracki J., Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994,
- Przyrodnicze aspekty bezpiecznego budownictwa Jeż J., Wydawnictwo Politechniki Poznańskiej, Poznań 2001,
- Fizjografia urbanistyczna Szponar A., Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003,
- Atlas geochemiczny Poznania i okolic Lis J., Pasieczna A., Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2005,
- Atlas rozmieszczenia roślin naczyniowych w Poznaniu Jackowiak B., Prace Zakładu Taksonomii Roślin UAM w Poznaniu, Poznań 1993,
- Wśród zwierząt i roślin, Kronika miasta Poznania, Wydawnictwo Miejskie, Poznań 2002,
- Środowisko naturalne miasta Poznania, Urząd Miejski w Poznaniu, Wydział Ochrony Środowiska; Poznań 1996,
- Pomniki Przyrody w Poznaniu, Przewodnik R. Jaros; Urząd Miasta Poznania Wydział Ochrony Środowiska; Poznań 2007.

Materiały kartograficzne

- mapa zasadnicza dla obszaru planu w skali 1:1000,
- mapa ewidencyjna gruntów w skali 1:1000,
- mapa glebowo-rolnicza,
- mapa hydrograficzna w skali 1:50 000, ark. Poznań N-33-130-D, Geokart – International, Rzeszów 2001r.,
- mapa sozologiczna 1:50 000; ark. Poznań N-33-130-D, Geokart – International, Rzeszów 2004r.,
- mapa topograficzna 1:10 000; ark. Poznań – Piątkowo N-33-130-D-b-3, Geokart – International, Rzeszów 1998r.

Dokumenty, inne dostępne opracowania:

- projekt Uchwały Rady Miasta Poznania w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru „W REJONIE ULICY GOŁĘCIŃSKIEJ” w Poznaniu, MPU 2010,

- Uchwała Nr XXXVIII/396/V/2008 Rady Miasta Poznania z dnia 10 czerwca 2008 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W REJONIE ULICY GOŁĘCIŃSKIEJ” w Poznaniu,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, Uchwała Nr XXXI/299/V/2008 Rady Miasta Poznania z dnia 18 stycznia 2008 r.,
- Opracowanie ekofizjograficzne do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru „PÓŁNOCNO – ZACHODNIEGO KLINA ZIELENI” w Poznaniu; mgr M. Mielcarek, mgr A. Czaban, mgr D. Buryan, mgr K. Gała, J. Cybińska; Poznań, wrzesień 2005r.,
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego OBSZARU III RAMY KOMUNIKACYJNEJ – odcinek północny w Poznaniu; PLANOS Consulting Jarosław Postaremczak; Kościan, październik 2005r.,
- Ocena planów i przedsięwzięć znacząco oddziałujących na obszary Natura 2000, wytyczne metodyczne dotyczące przepisów Artykułu 6(3) i (4) dyrektywy Siedliskowej 92/43/EWG, M. O’Brian, European Commission,
- Sprawozdanie z zadania: wykonanie aktualizacji układu przestrzennego zieleni miasta Poznania (Etap I), zespół wykonawców pod kierownictwem dr hab. Piotra Urbańskiego, prof. nadzw.; Poznań 2006,
- Poradniki ochrony siedlisk i gatunków; www.natura2000.mos.gov.pl,
- Program ochrony środowiska dla miasta Poznania na lata 2009-2012, Uchwała Nr LIV/729/V/2009 Rady Miasta Poznania z dnia 12 maja 2009 r.,
- Mapa akustyczna miasta Poznania wraz z programem ochrony środowiska przed hałasem, Etap I: Mapa akustyczna m. Poznania (2007), Etap II: Program ochrony przed hałasem (POH) (2008), Centrum Badań Akustycznych, Fundacja Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Poznań 2007r., Uchwała Nr XLIII/521/V/2008 Rady Miasta Poznania z dnia 14 października 2008 r.,
- Rozporządzenie Nr 39/07 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 31 grudnia 2007 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy – aglomeracja Poznań, (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 4, poz. 61 z dnia 31 stycznia 2008r.),
- Stan środowiska w Wielkopolsce w roku 2006, Biblioteka Monitoringu Środowiska, WIOŚ, Poznań 2007,
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2007, Biblioteka Monitoringu Środowiska, WIOŚ, Poznań 2008,
- Roczna ocena jakości powietrza w Wielkopolsce za rok 2008, WIOŚ, Poznań 2009,
- Miejsce fortyfikacji w układzie terenów rekreacyjnych Poznania, A. Wilkaniec, M. Chojnacka, Nauka Przyroda Technologie 2009 Tom 3 Zeszyt 1; wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu,
- THE AGREEMENT ON THE CONSERVATION OF POPULATIONS OF EUROPEAN BATS (EUROBATS), Report on the implementation of the Agreement in Poland; Warsaw, April 2007,

- Projekty rozporządzeń dotyczących zakazów i ograniczeń obowiązujących na terenach użytków ekologicznych miasta Poznania; A. Kepel, S. Janyszek, R. Dzięciołowski, P. Tryjanowski, Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody „Salamandra”; Poznań 1999.

Inne źródła:

- wizja terenowa (grudzień 2009 r.),
- dokumentacja fotograficzna (MPU, grudzień 2009 r.),
- www.geoinfo.amu.edu.pl,
- www.poznan.pios.gov.pl/glowna/index.pfp,
- www.natura2000.mos.gov.pl,
- www.eurobats.org.

Powyższe materiały, w połączeniu z wizją terenową, pozwoliły na opracowanie charakterystyki stanu funkcjonowania środowiska, a w szczególności określenia problemów dotyczących poszczególnych jego komponentów.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody indukcyjno-opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w logiczną całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu, jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń planu.

Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami przyrodniczymi.

Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz w tym kontekście - stopień ogólności (lub szczegółowości) ustaleń planu.

2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

2.1 Charakterystyka elementów środowiska przyrodniczego

2.1.1 Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu

Teren objęty granicami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W REJONIE ULICY GOŁĘCIŃSKIEJ” w Poznaniu stanowi fragment północno – zachodniego klina zieleni, ukształtowanego wzdłuż doliny Bogdanki.

Od północy omawiany teren sąsiaduje z ul. Lutycką, od południa z lasami wokół Jeziora Rusałka, a od strony wschodniej granica terenu biegnie wzdłuż linii kolejowej Poznań – Piła. Największym szlakiem komunikacyjnym przebiegającym przez analizowany obszar jest ul. Gołęcińska.

W granicach omawianego planu znajduje się również fragment ul. Koszalińskiej. Pozostałe szlaki komunikacji stanowią drogi wewnętrzne, umożliwiające dojazd do istniejącej zabudowy.

W południowej części terenu objętego opracowaniem (między ul. Gołęcińską, a południową granicą planu) dominuje zabudowa Zespołu Szkół Technicznych im. Michała Drzymały w Poznaniu. W jej skład wchodzi budynek szkolny, internat (320 miejsc noclegowych), stołówka oraz obiekty niezbędnej infrastruktury, którym towarzyszą tereny zieleni i boiska sportowe. W obrębie terenów zajmowanych przez ZST funkcjonuje również stacja kontroli pojazdów, warsztat naprawczy oraz niewielkie obiekty magazynowe.

Na omawianym terenie znajduje się także nieliczna zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zlokalizowana na obszarze między ul. Gołęcińską, a torami kolejowymi linii relacji Poznań – Piła.

Północną część omawianego terenu stanowią pozostałości będącego fragmentem pierścienia poznańskich fortyfikacji Fortu VIa (Stockhausen) wraz z przylegającymi do niego obszarami leśnymi. Dużą część terenów między północną granicą, a ul. Gołęcińską stanowią obszary porośnięte roślinnością naturalną, w postaci łąk z zaroślami i obszarów leśnych.

2.1.2 Rzeźba terenu

Rzeźba omawianego terenu jest stosunkowo mało zróżnicowana. Większość terenu jest płaska, bez charakterystycznych wyniesień czy pagórków. Spadek terenu jest widoczny w kierunku doliny Bogdanki, leżącej poza granicami planu. Rzędne terenu wahają się od 77m n.p.m. w części południowo – zachodniej do 91m n.p.m. w części północno wschodniej. Największym zróżnicowaniem charakteryzują się tereny Fortu VIa, w obrębie których występują liczne pagórki i obniżenia terenu w formie wąwozów (o głębokości sięgającej 5m), powstałe na skutek działalności człowieka (obronne funkcje fortyfikacji).

2.1.3 Budowa geologiczna i warunki gruntowe

Według regionalizacji fizyczno – geograficznej J. Kondrackiego, obszar objęty granicami mpzp dla obszaru „W REJONIE ULICY GOŁĘCIŃSKIEJ” w Poznaniu położony jest w obrębie makroregionu Pojezierze Wielkopolskie i mezoregionu Pojezierze Poznańskie.

Omawiany obszar położony jest częściowo w obrębie doliny Bogdanki oraz na wysoczyźnie sandrowej i morenowej płaskiej. Warstwy przypowierzchniowe stanowią plejstocenyjskie piaski i żwiry wodnolodowcowe poziomu sandrowego I, wytworzone w czasie stadiału leszczyńsko – pomorskiego zlodowacenia północnopolskiego. Miąższość tych utworów kształtuje się w granicach 2,5 – 3,75 m. W północnej części omawianego terenu występują plejstocenyjskie piaski lodowcowe, podparte na glinach zwałowych zlodowacenia północnopolskiego. Miąższość tych utworów kształtuje się w granicach 2,5 m. Występujące tu piaski są przeważnie średnioziarniste, lokalnie gruboziarniste i drobnoziarniste, miejscami z wkładkami piasków pylastych. Kolejne warstwy tworzą gliny zwałowe wytworzone w różnych okresach zlodowaceń północnopolskich i środkowopolskich. Na głębokościach poniżej 1,5 m występują utwory lodowcowe i wodnolodowcowe, średnio zagęszczone i zagęszczone

2.1.4 Warunki wodne

Na całym omawianym terenie nie stwierdzono występowania wód powierzchniowych w postaci jezior lub cieków wodnych. Najbliższym ciekim wodnym jest przepływający poza obszarem opracowania strumień Gołęcinka, uchodzący do Jeziora Rusalka.

Wody podziemne są reprezentowane na tym terenie przez wody piętra czwartorzędowego oraz piętra trzeciorzędowego. Piętro wód czwartorzędowych w rejonie wysoczyznowym występuje w utworach sandru kopalnego pod kilkumetrową warstwą glin (lokalnie brak wód podziemnych), natomiast zwierciadło wód trzeciorzędowego poziomu mioceńskiego występuje w granicach rzędnych 60 – 70m n.p.m. Wody te charakteryzują się zabarwieniem poniżej 80ng/Pt/l.

Na obszarze objętym mpzp dla obszaru „W REJONIE ULICY GOŁĘCIŃSKIEJ” nie stwierdzono lokalizacji ujęć wód czwartorzędowych jak i trzeciorzędowych.

2.1.5 Flora

Obszar będący przedmiotem niniejszego opracowania, charakteryzuje się dość dużym udziałem terenów zieleni w całkowitej powierzchni terenu. Tutejszą szatę roślinną tworzy roślinność towarzysząca zabudowie mieszkaniowej (ogrody przydomowe) i usługowej, zieleń towarzysząca obiektom sportowym, roślinność ruderalna porastająca tereny niezagospodarowane oraz roślinność wysoka, tworząca zwarty kompleks w północnej części omawianego terenu.

W granicach omawianego obszaru znajdują się również cenne przyrodniczo tereny Fortu VIa (Stockhausen) wraz z terenami do niego przylegającymi. Występują tu liczne zadrzewienia i zakrzewienia, fragmenty ekotopów łąkowych, muraw napiaskowych i kserotermicznych, okrajki, ciepłolubne i mezofilne zarośla, a także ekotopy ruderalne. Całkowita powierzchnia zieleni związanej z Fortem wynosi ok. 5,3ha. Cennym elementem jest również aleja klonów (*Acer platanooides*), rosnąca wzdłuż drogi dojazdowej do Fortu, która stanowiła niegdyś dawną drogę forteczną.

Na szczególną uwagę zasługują gatunki mszaków występujące w znajdującym się na terenie opracowania Forcie VIa. Wyróżnić tu można gatunki rosnące na bogatych w węglan wapnia żwirobotonowych blokach fortu tj. krzywosz (*Camptothecium lutescens*), żebrowiec (*Cratoneuron filicinum*), dwurzędek (*Distichium capillaceum*) oraz bagnik (*Philonotis fontana*).

Wśród roślinności wysokiej, występującej na terenach objętych granicami planu wyróżnić można pospolitą brzozę brodawkowatą (*Betula pendula*), robinie akacjową (*Robinia pseudoacacia*), lipę drobnolistną (*Tilia cordata*), dąb szypułkowy (*Quercus robur*), a także inne gatunki tj. topola biała (*Populus alba*), grab zwyczajny (*Carpinus betulus*), wiąz szypułkowy (*Ulmus minor*), klon jesionolistny (*Acer negundo*), oraz jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*). Roślinność krzewiasta rosnąca w lasach jak i tworząca okrajki jest dość licznie reprezentowana przez dziką różę (*Rosa canina*), głóg jednoszyjkowy (*Crataegus monogyna*), czeremchę amerykańską (*Prunus serotina*), śliwę tarninę (*Prunus spinosa*), trzmielinę zwyczajną (*Euonymus europaeus*), dereń świdwa (*Cornus sanguinea*) oraz

dziki bez czarny (*Sambucus nigra*). Na obszarach leśnych spotkać można także jeżynę popielicę (*Rubus caesius*).

Roślinność niska, występująca na tych terenach, reprezentują między innymi: pokrzywa zwyczajna (*Urtica dioica*), rdest powojowy (*Bilderdykia convolvulus*), bniec biały (*Silene alba*), jaskier rozłogowy (*Ranunculus repens*), wilczomlec sosnka (*Euphorbia cyparissias*), niecierpek drobnokwiatowy (*Impatiens parviflora*), kuklik pospolity (*Geum urbanum*), kielisznik zaroślowy (*Calystegia sepium*), bluszcz kurdybanek (*Glechoma hederacea*), krwawnik pospolity (*Achillea millefolium*), rumianek bezpromieniowy (*Chamomilla suaveolens*), bylica (*Artemisia*), ostrożeń warzywny (*Cirsium oleraceum*), cykoria podróżnik (*Cichorium intybus*), szczaw polny (*Rumex acetosella*), mięta polna (*Mentha arvensis*), babka zwyczajna (*Plantago major*), tasznik pospolity (*Capsella bursa-pastoris*), wyka ptasia (*Vicia cracca*), koniczyna biała (*Trifolium repens*) oraz fiołek polny (*Viola arvensis*).

Na terenach zieleni otwartej spotkać można również trawy tj. kostrzewa łąkowa (*Festuca pratensis*), życica trwała (*Lolium perenne*), kupkówka pospolita (*Dactylis glomerata*), perz właściwy (*Elymus repens*), śmiełek darniowy (*Deschampsia caespitosa*) czy trzcinnik piaszkowy (*Calamagrostis epigeios*).

Ponadto w pobliżu zachodniej granicy planu znajdują się pomniki przyrody - grupa 8 drzew wpisanych do Wojewódzkiego Rejestru Pomników Przyrody pod nr.283, 284, 285, 286, 287, 288, 289 i 290 (Dz. U. WRN z 1970r. Nr 6). Grupę tę tworzy 6 jesionów wyniosłych (*Fraxinus excelsior*) o obwodach od 310 do 554cm oraz 2 lipy (*Tilia cordata*), w tym rosnąca w pobliżu budynków ZST 150 – letnia lipa drobnolistna o obwodzie 344cm oraz wysokości 24m. W granicach omawianego planu rośnie tylko jedno drzewo z całej grupy objętej ochroną pomnikową.

2.1.6 Fauna

Główną ostoją przedstawicieli fauny są tereny leśne położone wokół znajdującego się w północnej części omawianego obszaru Fortu VIa. Jest on jednym z ważniejszych zimowisk nietoperzy w Poznaniu. Do gatunków nietoperzy zimujących w poznańskich fortach (w tym w Forcie VIa) należą: nocek duży (*Myotis myotis*), nocek Bechsteina (*M. bechsteini*), nocek łydkowłosy (*M. dasycneme*) oraz mopek (*Barbastella barbastelus*). Nocek duży, nocek łydkowłosy oraz nocek Natterera umieszczony został na *Europejskiej Czerwonej Liście Zwierząt i Roślin Zagrożonych Wyginięciem w Skali Światowej*.

Najliczniejszą grupę zwierząt zasiedlającą omawiany teren stanowią bezkręgowce, jednakże ze względu na liczbę bytujących tu gatunków i zakres opracowania ograniczono się do wymienienia jedynie niektórych z nich. W fortowych korytarzach dogodne miejsce do zimowania znalazło kilka gatunków motyli, zarówno dziennych, np. sadownik pawie oczko (*Nymphalis io*) jak i nocnych, tj. szczerbówka ksieni (*Scoliopteryx libatrix*). W obrębie Fortu spotkać można jednego z nagich ślimaków, a mianowicie ślimaka wielkiego (*Arion rufus*). Ponadto na całym omawianym terenie występują przedstawiciele bezkręgowców, stanowiących bazę pokarmową dla występujących na tych

terenach nietoperzy. Wspomnieć można tu przedstawicieli muchówek (*Diptera*), chrząszczy (*Coleoptera*), kosarzy (*Opiliones*), pluskwiaków różnoskrzydłych (*Heteroptera*) oraz pajaków (*Aranae*).

Obecność terenów zadrzewionych i sąsiedztwo dużych kompleksów leśnych sprawia, że na terenie tym można spotkać większych przedstawicieli ssaków tj. sarna (*Capreolus capreolus*), dzik (*Sus scrofa*) czy lis (*Vulpes vulpes*), przemieszczających się między dużymi obszarami leśnymi tworzącymi tzw. północno – zachodni klin zieleni. Występują tu także mniejsze gatunki ssaków owadożernych oraz gryzoni, takie jak ryjówka (*Sorex*), jeż (*Erinaceus europaeus*), wiewiórka pospolita (*Sciurus vulgaris*) czy mysz polna (*Apodemus agrarius*). Na terenie Fortu oraz na terenach z nim sąsiadujących spotkać można również krety (*Talpa europaea*) i jeże (*Erinaceus europeus*).

Tereny przyforteczne, stanowią również pewnego rodzaju ostoję ptaków. Wśród koron drzew dogodne miejsce do gniazdowania znalazły między innymi kosy (*Turdus merula*) gawrony (*Corvus frugilegus*) i kawki (*Corvus monedula*).

Brak zbiorników i cieków wodnych powoduje, że analizowane tereny nie są atrakcyjne dla przedstawicieli rodzimych płazów. Sporadycznie mogą się one pojawiać w południowej części omawianego terenu, w pobliżu której znajduje się zbiornik retencyjny (na terenach lasów wokół Jeziora Rusałka).

2.1.7 Gleby

Ze względu na różnicowanie w sposobie zagospodarowania terenów objętych granicą planu miejscowego, zróżnicowany jest również stopień przekształcenia występujących tu gleb. Analizowany obszar można podzielić na dwie, odmienne pod względem stopnia przekształcenia gleb części. Na terenach leżących poniżej ul. Gołęcińskiej, na których powstała zabudowa mieszkaniowa i usługowa, a także na niewielkim fragmencie terenu między ul. Gołęcińską, a wschodnią granicą obszaru opracowania (tereny zabudowy mieszkaniowej), gleby uległy silnym przekształceniom na skutek działalności człowieka. W celu uzyskania odpowiednich właściwości gruntu gleby te poddano silnym przekształceniom, obejmującym przemieszczenie dużych mas ziemnych, utwardzenie oraz wzbogacenie podłoża o materiały mineralne, takie jak piasek, żwir, cement i inne. Działania te doprowadziły do utraty naturalnych właściwości fizycznych, chemicznych oraz biologicznych gleby na terenach przeznaczonych pod lokalizację zabudowy. W najwyższym stopniu przekształcone zostały gleby, na których zostały zlokalizowane szlaki komunikacji samochodowej – ul. Gołęcińska. Pierwotnie na terenach tych występowały gleby wykształcone na piaskach słabogliniastych przechodzących w piaski luźne.

Gleby antropogeniczne, poza występowaniem zanieczyszczeń fizycznych (żwir, gruz i podobne materiały wykorzystywane przy inwestycjach budowlanych), wykazują również obecność zanieczyszczeń chemicznych, takich jak metale ciężkie (ołów i kadm) oraz węglowodory wielopierścieniowe. Ich obecność w glebie spowodowana jest głównie emisją zanieczyszczeń z ruchu komunikacyjnego i kumulowaniem się tych substancji w warstwach gleby znajdującej się w bezpośrednim sąsiedztwie szlaków komunikacyjnych.

Znacznie mniejszym przekształceniom uległy natomiast gleby na terenach leżących między ul. Gołęcińską, a północną granicą omawianego terenu. W okolicach Fortu występują gleby wylugowane i brunatne kwaśne, wytworzone na piaskach słabogliniastych przechodzących w piaski luźne, zaklasyfikowane do klasy VI. Pozostałą część terenu stanowią grunty leśne, zaklasyfikowane do klasy V.

W obrębie omawianego terenu stwierdzono także występowanie anomalii geochemicznych gleb. Zwiększoną zawartość ołowiu ($Pb > 37 \text{ mg/kg}$) oraz miedzi ($Cu > 18 \text{ mg/kg}$) stwierdzono w pobliżu ul. Lutyckiej, przy północnej granicy analizowanego terenu.

2.1.8 Klimat lokalny

Według regionalizacji klimatycznej (Woś 1994) obszar objęty granicami planu, podobnie jak teren całego Poznania, należy do Regionu Środkow Wielkopolskiego.

Warunki klimatyczne w Poznaniu w znacznym stopniu ukształtowane zostały poprzez napływające w kierunku miasta masy powietrza. Dominującymi masami powietrza, szczególnie w okresie letnim i jesiennym, są masy powietrza polarno - morskiego, które napływają znacznie częściej niż powietrze polarno - kontynentalne. Najrzadziej pojawiają się masy powietrza arktycznego oraz zwrotnikowego.

Najczęściej przemieszczającymi się nad terenami Poznania frontami są fronty chłodne, powodujące znaczne wahania ciśnienia, odczuwalny spadek temperatury powietrza oraz wzrost prędkości wiatru. Zjawiskom tym towarzyszy również występowanie opadów, często o znacznej gwałtowności. Średnio w ciągu roku notowanych jest w Poznaniu 67 dni, w których przemieszczają się fronty chłodne i 42, w których przemieszczają się fronty ciepłe. Najdłużej obserwowany jest okres bezfrontowy i wynosi on 230 dni w roku.

Średnia roczna wielkość ciśnienia atmosferycznego wynosi dla Poznania 1005 hPa. Największe wahania ciśnienia obserwowane są dla okresu zimowego (w okresie od grudnia do lutego wahania mogą osiągnąć wartość 73 hPa), podczas gdy w okresie letnim ciśnienie waha się w niewielkich granicach (amplituda nie przekraczająca 34 hPa).

Średnia roczna suma opadów dla terenu Poznania należy do najniższych w kraju. Pomiary wielkości opadów atmosferycznych dla posterunku Poznań Ławica wykazały, że średnia wartość opadu atmosferycznego z wielolecia (w okresie 1960 – 2002)¹ wynosiła 527,0 mm.

Rozkład temperatur, podobnie jak ilości opadów, ma charakter roczny. Najwyższe średnie miesięczne temperatury z temperaturą wynoszącą 19°C są notowane w czerwcu i lipcu, najniższe w miesiącach zimowych (np. luty 2007 r. ze średnią temperaturą miesięczną na poziomie 0,8°C). W skali roku średnia temperatura wynosi dla miasta Poznania 8,2°C.

Równie istotnymi czynnikami meteorologicznymi, wpływającymi na klimat miasta, a w szczególności na stężenia i rozkład przestrzenny zanieczyszczeń powietrza, jest kierunek oraz siła wiatru. Dla obszaru miasta Poznania stwierdzono największą częstość występowania wiatrów z sektora

¹ Wydział Nauk Geograficznych i Geologicznych Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu; www.geoinfo.amu.edu.pl

zachodniego, o dość niewielkiej sile (średnia roczna wartość wynosi 3,5m/s). Wiatry silne i bardzo silne zdarzają się sporadycznie, a częstość ich występowania można określić na poziomie 1%.

Wilgotność względna powietrza na terenie Poznania zależna jest od pory roku. Najwyższą wartość osiąga w okresie zimowym, kiedy dochodzi do 88%, najniższa natomiast jest w miesiącach letnich, takich jak czerwiec, kiedy osiąga wartość 70%. Zaobserwować można również istotny wpływ czynników związanych z działalnością człowieka na kształtowanie się klimatu charakterystycznego dla aglomeracji miejskiej. Najważniejszym czynnikiem wpływającym na ten stan rzeczy jest wielkość emisji pyłów i gazów oraz pary wodnej, która wpływa na specyficzne kształtowanie się klimatu w poszczególnych rejonach miasta.

Okres wegetacyjny w rejonie miasta Poznania należy do najdłuższych w kraju i wynosi 220 dni.

2.1.9 Obszary cenne kulturowo

Na terenie objętym ww. planem miejscowym, w rejonie zbiegu ulic: Lutyckiej i Gołęcińskiej znajdują się pozostałości wpisanego do rejestru zabytków decyzją z dnia 25.05.1983r, nr A 245 i objętego ścisłą ochroną konserwatorską Fortu VIa (Stockahusen) wraz z strefą jego ścisłej ochrony. Wybudowany w latach 1879 – 82 Fort jest elementem pruskich fortyfikacji, tworzących niegdyś w Poznaniu tzw. zewnętrzny pierścień fortyfikacji, na który składało się dziewięć fortów głównych oraz dziewięć fortów pomocniczych, połączonych tzw. drogą rokadową. Fort VIa należy do najsilniej zdewastowanych obiektów fortyfikacyjnych, znajdujących się na terenie Poznania.

Ponadto na terenie Zespołu Szkół Technicznych przy ul. Gołęcińskiej znajdują się objęte ochroną konserwatorską, zabytkowe, pochodzące z lat 1913-1914 schrony mobilizacyjne, będące częścią umocnień międzyfortecznych, wpisanych do rejestru zabytków decyzją z dnia 25.05.1983 r, nr A 245.

Na obszarze objętym granicami w/w projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, znajdują się następujące, oznaczone numerami AZP 52 - 27: nr 79, nr 85, nr 86, nr 89, nr 92 oraz nr 96 (bez dokładnej lokalizacji) archiwalne stanowiska archeologiczne o różnej proveniencji historycznej, a także cmentarzyska oraz ślady osadnicze.

2.2 Stan środowiska naturalnego

2.2.1 Jakość powietrza atmosferycznego

Na kształtowanie jakości powietrza atmosferycznego na analizowanym terenie największy wpływ ma lokalizacja i charakter źródeł emisji oraz sposób zagospodarowania przestrzennego obszaru. Opisywany teren jest obszarem, na którym występuje zabudowa mieszkaniowa, zabudowa usługowa (usługi oświaty) oraz duży obszar terenów zieleni niezagospodarowanej i zieleni wysokiej. W największym stopniu na stan zanieczyszczenia powietrza na tym terenie wpływa emisja ze źródeł stacjonarnych, powodujących emisję zorganizowaną (paleniska domowe) oraz emisja ze źródeł

mobilnych, będąca skutkiem natężenia ruchu na głównym szlaku komunikacyjnym przebiegającym przez ten teren jakim jest ul. Gołęcińska.

Punktowe źródła emisji w postaci instalacji grzewczych w obrębie zabudowy usługowej i mieszkaniowej, skupione są w południowej części analizowanego obszaru. Ich eksploatacja wiąże się z emisją większych ilości zanieczyszczeń gazowych i pyłowych szczególnie w okresie zimowym, nie stanowi jednak zagrożenia dla utrzymania określonych przepisami odrębnymi standardów jakości powietrza atmosferycznego. Charakter istniejącej w obszarze opracowania zabudowy usługowej nie ma cech przemysłowych, a emisja jaką generuje związana jest głównie z eksploatacją instalacji grzewczych oraz spalaniem paliw w silnikach spalinowych pojazdów obsługujących obiekty usługowe.

W celu określenia stężeń zanieczyszczeń powietrza na omawianym terenie przyjęto dane uzyskane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu ze stacji pomiarowej zlokalizowanej na terenie Ogrodu Botanicznego w Poznaniu (ul. Dąbrowskiego), znajdującej się najbliższej obszarowi opracowania. Przeprowadzone w 2008r. pomiary stężeń zanieczyszczeń powietrza wykazały następujące poziomy stężeń zanieczyszczeń (średnioroczne):

- NO₂ – 27 µg/m³ (wartość dopuszczalna 40 µg/m³), nie stwierdzono wystąpienia przekroczeń dopuszczalnego poziomu dla pomiarów 24 – godzinnych,
- NO – 9,2 µg/m³,
- SO₂ – 4,6 µg/m³ (wartość dopuszczalna 20 µg/m³) nie stwierdzono również przekroczeń dopuszczalnego poziomu substancji dla pomiarów 24 – godzinnych,
- pył PM10 – 29,4 µg/m³ (wartość dopuszczalna 40 µg/m³), stwierdzono występowanie przekroczeń dopuszczalnych poziomów dla pomiarów 24 - godzinnych²,
- benzen – 1,3 µg/m³,
- ksylen – 0,2 µg/m³,
- toluen – 2,3 µg/m³.

Należy jednak zaznaczyć, iż stacja na terenie Ogrodu Botanicznego zlokalizowana jest w bliskim sąsiedztwie szlaku komunikacyjnego, charakteryzującego się bardzo dużym natężeniem ruchu kołowego oraz w pobliżu gęstej zabudowy mieszkaniowej, generującej duże ilości zanieczyszczeń gazowych i pyłowych (przestarzałe instalacje grzewcze). Mimo stosunkowo niedużej odległości od obszaru analizy, stężenia poszczególnych zanieczyszczeń są tu najprawdopodobniej dużo wyższe niż na terenie objętym granicami mpzp „W REJONIE ULICY GOŁĘCIŃSKIEJ”.

Ograniczeniu występowania zjawiska przekroczeń dopuszczalnych poziomów niektórych substancji w powietrzu (w szczególności pyłu PM10) służyć ma program ochrony powietrza dla strefy – aglomeracja Poznań, wydany na mocy Rozporządzenia Nr 39/07 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 31 grudnia 2007r³. Program ten określa podstawowe kierunki działań niezbędnych do przywrócenia standardów jakości powietrza w strefie. Do zadań podstawowych należy między innymi zastąpienie starych kotłów węglowych nowszymi, wykorzystującymi „czystsze” paliwa oraz zastąpienie indywidualnych systemów grzewczych systemami zbiorowego zaopatrzenia w ciepło. Pozwoli to

² Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, www.poznan.pios.gov.pl

³ Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2008r. Nr 4, poz. 61)

ograniczyć nadmierną emisję powodującą przekroczenia dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu, występującą głównie w okresie grzewczym.

W północnej części obszaru objętego granicami planu występują tereny zieleni niezagospodarowanej, a także obszary leśne. Obecność roślinności wysokiej oraz brak źródeł emisji, wpływa korzystnie na poprawę jakości powietrza atmosferycznego w tej części omawianego terenu. Obecność dużych obszarów wpływa również korzystnie na ograniczanie napływu zanieczyszczeń gazowych i pyłowych emitowanych przez pojazdy poruszające się ul. Lutycką, sąsiadującą z północnymi granicami omawianego terenu.

2.2.2 Jakość wód

Wody piętra trzeciorzędowego, podobnie jak na obszarze całego Poznania, nie wykazują zanieczyszczenia wynikającego z migracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu. Sytuacja ta jest wynikiem obecności w podłożu miększych stref utworów izolujących.

Ze względu na brak punktów pomiarowych zlokalizowanych w granicach omawianego terenu, jakość wód podziemnych została określona na potrzeby niniejszego opracowania za pomocą danych uzyskanych przez WIOŚ na podstawie wyników pomiarów przeprowadzonych w punktach monitoringu regionalnego, należących do JCWPd nr 62⁴. Wody podziemne na obszarze objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, na podstawie przeprowadzonych pomiarów dla jednolitych części wód podziemnych, zostały zakwalifikowane do III klasy czystości (wody zadowalającej jakości)⁵.

W granicach omawianego terenu nie stwierdzono występowania wód powierzchniowych w postaci cieków wodnych lub zbiorników, w związku z czym nie dokonano oceny jakości wód powierzchniowych. Ciekami wodnymi przebiegającym przez tereny położone w stosunkowo niewielkiej odległości od omawianego terenu jest niewielki ciek Gołęcinka.

2.2.3 Klimat akustyczny

W granicach mpzp dla obszaru „W REJONIE ULICY GOŁĘCIŃSKIEJ” nie występują szczególnie uciążliwe źródła hałasu. Największą uciążliwość akustyczną powoduje hałas generowany przez ruch samochodowy na ul. Gołęcińskiej. Zgodnie z informacjami przedstawionymi na mapie akustycznej wykonanej dla miasta Poznania⁶, ruch kołowy w obrębie ul. Gołęcińskiej nie powoduje jednak przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach bezpośrednio z nią sąsiadujących. Przez omawiany teren przebiega również fragment ul. Koszalińskiej, który podobnie jak ul. Gołęcińska nie powoduje przekroczenia określonych standardów akustycznych na terenach wymagających ochrony akustycznej.

⁴ Wykaz jednolitych części wód podziemnych w Wielkopolsce wraz z punktami monitoringowymi sieci regionalnej i krajowej w roku 2006; Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2006, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu; Poznań 2007r.

⁵ Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2006, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu; Poznań 2007r.

⁶ Mapa akustyczna, hałas kolejowy, Poznań 2007

Poza liniowymi źródłami hałasu, w granicach omawianego terenu występują także źródła punktowe w postaci zabudowy usługowej. Hałas generowany przez tego typu zabudowę nie stanowi jednak zagrożenia dla utrzymania korzystnych warunków akustycznych na tym terenie. Na całym terenie nie stwierdzono także lokalizacji zakładów przemysłowych oraz urządzeń, których eksploatacja mogłaby zagrażać dotrzymaniu standardów akustycznych.

Korzystny wpływ na kształtowanie lokalnego klimatu akustycznego ma obecność dużych obszarów leśnych (szczególnie w sąsiedztwie ul. Lutyckiej), które ograniczają rozprzestrzenianie się hałasu generowanego poza granicami terenów objętych mpzp dla obszaru „W REJONIE ULICY GOŁĘCIŃSKIEJ”.

Znaczący wpływ na kształtowanie tutejszego klimatu akustycznego mają natomiast, zlokalizowane poza granicami planu, liniowe źródła hałasu tj. ul. Lutycka (sąsiadująca z północną granicą) oraz przebiegająca wzdłuż wschodniej granicy omawianego terenu linia kolejowa relacji Poznań – Piła.

Zasięg negatywnego oddziaływania hałasu generowanego przez ul. Lutycką obejmuje część terenów wokół Fortu VIa oraz tereny leśne, położone w północnej części obszaru. W zasięgu tym nie znajdują się więc tereny, dla których zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska⁷ zostały określone dopuszczalne poziomy hałasu.

W zasięgu ponadnormatywnego oddziaływania znajduje się natomiast część zabudowy mieszkaniowej, zlokalizowanej w południowej części obszaru objętego granicami planu, w pobliżu linii kolejowej Poznań – Piła. Zabudowa ta znajduje się w zasięgu izolinii hałasu 55 – 60dB dla pory dziennej oraz 50 – 55dB dla pory nocnej (wyłącznie jeden budynek). Przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu wynoszą zatem dla pierwszej linii zabudowy odpowiednio $\Delta L = 0-5\text{dB}$ dla pory dziennej oraz $\Delta L = 0-5\text{dB}$ dla pory nocnej (w zasięgu izolinii znajduje się wyłącznie jeden budynek leżący najbliżej torów kolejowych).

Na kształtowanie lokalnego klimatu akustycznego wpływa również fakt, iż część analizowanego terenu znajduje się w obszarze ograniczonego użytkowania, wyznaczonego przez Wojewodę Wielkopolskiego dla lotniska wojskowego Poznań - Krzesiny (rozporządzeniem nr 40/07 z dnia 31 grudnia 2007 r). Według powyższego dokumentu obszar ten znajduje się w III strefie, gdzie nie wprowadza się ograniczeń w zakresie przeznaczenia terenu oraz dopuszcza się lokalizowanie wszelkiej zabudowy pod warunkiem zapewnienia właściwego klimatu akustycznego w pomieszczeniach wymagających ochrony akustycznej. Dopuszczalny poziom hałasu (w strefie III) generowanego przez starty, lądowania oraz przeloty statków powietrznych jest równy 55 dB w porze dziennej i 45 dB w porze nocnej.

Omawiany teren nie jest natomiast zagrożony negatywnym oddziaływaniem ponadnormatywnego poziomu hałasu emitowanego w związku z eksploatacją Portu Lotniczego Poznań – Ławica.

⁷ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 07.120.826)

3. INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU

3.1 Cel opracowania projektu planu

Głównym celem sporządzenia planu miejscowego jest wyznaczenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy, poprzez dostosowanie funkcji, struktury zabudowy i intensywności zagospodarowania do uwarunkowań przestrzennych i przyrodniczych danego terenu.

Głównym założeniem sporządzenia i uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru „W REJONIE ULICY GOŁĘCIŃSKIEJ” w Poznaniu, jest zapewnienie kompleksowej ochrony terenów zieleni, stanowiących fragment północno - zachodniego klina zieleni, współtworzącego pierścieniowo - klinowy system zieleni miasta Poznania, a także zdefiniowanie zasad kształtowania terenów przeznaczonych pod zabudowę. Ustalenia ww. planu miejscowego pozwolą na jednoznaczne wyznaczenie terenów wyłączonych z zabudowy (w tym cennych przyrodniczo), przy jednoczesnym określeniu szczegółowych zasad lokalizacji nowej zabudowy na terenach, na których możliwość taka została dopuszczona.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, jako akt prawa lokalnego, stanowić będzie skuteczne narzędzie dla władz Poznania, umożliwiające kontrolę zainwestowania omawianego obszaru i zabezpieczenie przed jego nadmierną zabudową. Pozwoli także na zachowanie cennych terenów zieleni (w tym zieleni towarzyszącej fortyfikacjom), które wraz z terenami położonymi wzdłuż doliny Bogdanki, tworzą jeden z najważniejszych elementów systemu zieleni miejskiej Poznania.

Sprecyzowanie zasad ochrony walorów przyrodniczych i krajobrazowych terenów znajdujących się w granicach planu oraz wprowadzenie ograniczeń w odniesieniu do lokalizacji nowej zabudowy, pozwoli na realizację nadrzędnego zadania polityki przestrzennej miasta, jakim jest ochrona i odtwarzanie ciągłości terenów tworzących system zieleni miejskiej, pełniących niezwykle istotne funkcje przyrodnicze i klimatyczne.

Ponadto mpzp „W REJONIE ULICY GOŁĘCIŃSKIEJ” wprowadza w obszarze jego granic zakaz rozwoju funkcji kolidujących z polityką przestrzenną, określoną dla omawianego terenu w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania”.

3.2 Ustalenia projektu planu

Projekt planu składa się z części tekstowej, sporządzonej w formie projektu uchwały Rady Miasta Poznania oraz z części graficznej – rysunku projektu planu, sporządzonego w skali 1:1 000. Część tekstowa projektu składa się z ustaleń szczegółowych, dotyczących poszczególnych grup terenów.

W zakresie przeznaczenia i sposobów zagospodarowania terenów w projekcie planu wyznaczono:

- teren zieleni objęty formą ochrony przyrody Natura 2000 w klinie zieleni: **Kz-ZN**,
- teren lasu w klinie zieleni: **Kz-ZL**,

- teren lasu i zalesień w klinie zieleni: **Kz-ZL/RL**,
- teren zalesień w klinie zieleni: **Kz-RL**,
- teren zabudowy usługowej – usług oświaty w klinie zieleni: **Kz-UO**,
- tereny zabudowy usługowej – usług oświaty, nauki lub szkolnictwa wyższego w klinie zieleni: **1Kz-UO/UN, 2Kz-UO/UN**,
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w klinie zieleni: **1Kz-MN, 2Kz-MN, 3Kz-MN**,
- teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej w klinie zieleni: **Kz-MW**,
- tereny komunikacji: tereny dróg publicznych: **KD-L, KD-Dxs**, tereny dróg wewnętrznych **KDW, KDWx** oraz teren parkingu: **KDWpp**,
- teren infrastruktury technicznej elektroenergetyki: **E**.

Ponadto na obszarze objętym granicami planu znajduje się także teren zamknięty, oznaczony na rysunku planu jako TZ, którego nie dotyczą ustalenia mpzp dla obszaru „W REJONIE ULICY GOŁĘCIŃSKIEJ” w Poznaniu.

Omawiany projekt w dużym stopniu jest planem ochronnym dla terenów charakteryzujących się znacznymi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi. Utrzymuje on w większości istniejącą strukturę przyrodniczą obszaru oraz jego dotychczasowy sposób użytkowania.

W projekcie znaczną część omawianego obszaru stanowią tereny wyłączone z zabudowy, przeznaczone pod lasy i zalesienia - **Kz-ZL, Kz-ZL/RL, Kz-RL** oraz tereny ochrony przyrody, stanowiące element sieci Natura 2000 – **Kz-ZN**.

Na terenach lasów (**Kz-ZL**) oraz lasów i zalesień (**Kz-ZL/RL**) projekt planu ustala nakaz prowadzenia gospodarki leśnej zgodnie z planem urządzenia lasów z jednoczesnym nakazem dostosowania drzewostanu do warunków siedliskowych (**Kz-ZL/RL**). Dla terenu zalesień w klinie zieleni (**Kz-RL**) dopuszczono zarówno zachowanie dotychczasowego sposobu zagospodarowania jak i wykonanie zalesień gruntów na podstawie planu zalesiania, zgodnie z przepisami odrębnymi (z zastrzeżeniem, że w strefie oznaczonej na rysunku planu dopuszczono zagospodarowanie zielenią niską).

Na wspomnianych obszarach dopuszczono lokalizację budowli i urządzeń takich jak: drogi techniczne dla służb leśnych (na terenie **Kz-ZL**), obiekty małej architektury (na terenie **Kz-ZL**), ścieżki rowerowe i szlaki piesze (na terenach **Kz-ZL, Kz-RL**) oraz sieci infrastruktury technicznej (**Kz-ZL, Kz-RL, Kz-ZL/RL**).

Szczególnie istotne są ustalenia dotyczące terenu **Kz-ZN** (teren zieleni objęty formą ochrony przyrody Natura 2000 w klinie zieleni), dla którego wprowadzono zakaz zmiany sposobu zagospodarowania, użytkowania i ukształtowania terenu oraz zakaz realizacji nowych budowli i urządzeń (z uwzględnieniem przepisów odrębnych), z wyjątkiem lokalizacji ścieżek rowerowych i szlaków pieszych, obiektów małej architektury oraz tablic informacyjnych dotyczących przyrody i obiektów zabytkowych. W stosunku do znajdującego się na tym terenie Fortu VIa nakazano

uwzględnienie ochrony konserwatorskiej poprzez zachowanie wszystkich elementów Fortu, uczynienie sylwety Fortu i dawnych dróg rokadowych oraz podbudowanie ich zielenią.

Granice terenów przeznaczonych pod zabudowę wyznaczono w oparciu o dotychczasowy stan zainwestowania, obejmujący budynki usług oświaty i szkolnictwa (budynki Zespołu Szkół Technicznych im. M. Drzymały przy ul. Gołęcińskiej) oraz zabudowę mieszkaniową jednorodziną (zlokalizowaną w południowej części analizowanego terenu) i zabudowę mieszkaniową wielorodzinną.

Projekt planu umożliwi lokalizację uzupełniającej zabudowy jedynie na terenach zabudowy mieszkaniowej, oznaczonych symbolami **1-3Kz-MN** (jeden budynek mieszkalny wolnostojący oraz jeden budynek gospodarczy lub garażowy), oraz na terenach **Kz-UO** i **1-2Kz-UO/UN** (budynki przeznaczone na potrzeby oświaty, nauki lub szkolnictwa wyższego oraz związane z nimi budynki i urządzenia sportowo – rekreacyjne). Ponadto na terenie **Kz-UO** i **2Kz-UO/UN** dopuszczona została również możliwość lokalizacji budynków zamieszkania zbiorowego w postaci internatów, schronisk młodzieżowych oraz domów studenckich (wyłącznie na terenie **2Kz-UO/UN**). Dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (**Kz-MW**) plan dopuszcza zachowanie i przebudowę istniejących budynków i garaży bez prawa ich rozbudowy i nadbudowy. Zapisy dopuszczają jedynie lokalizację urządzeń budowlanych tj. dojścia, dojazdy, stanowiska postojowe, obiekty małej architektury, sieci infrastruktury technicznej i garaże (wyłącznie wbudowane w budynki mieszkalne). Ponadto dla wszystkich terenów, na których dopuszczona została lokalizacja zabudowy, określono maksymalną powierzchnię zabudowy na działce (różny % zabudowy dla terenów o różnym przeznaczeniu).

Pozostały obszar planu stanowią: tereny komunikacji, w tym ul. Gołęcińska (**KD-L**), drogi wewnętrzne (**KDW**, **KDWx**) i teren parkingowy (**KDWpp**) oraz tereny infrastruktury technicznej elektroenergetyki.

Do najważniejszych ustaleń projektu planu w zakresie ochrony zasobów środowiska przyrodniczego należą:

- zachowanie jak największego udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie poszczególnych terenów, przyczyniające się do wzmocnienia i wzbogacania struktury przyrodniczej klina zieleni,
- nakaz ochrony siedlisk przyrodniczych, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- ochrona elementu pierścienia fortyfikacji poznańskich jako obszaru Natura 2000 "Fortyfikacje w Poznaniu" PLH 300005 na terenie **Kz-ZN**,
- ochrona drzewa o statucie pomnika przyrody zgodnie z przepisami odrębnymi⁸,
- nakaz zachowania istniejących drzew i krzewów zgodnie z przepisami odrębnymi (w szczególności ochronę i uzupełnienie szpalerów drzew na terenach **KD-L**, **KDW** i **KD-Dxs**), a w przypadku konieczności usunięcia istniejących drzew, nakaz ich przesadzenia w inne miejsce lub wprowadzenia nowych nasadzeń zieleni wysokiej, z zachowaniem przepisów odrębnych,
- zakaz lokalizacji budynków na terenach **Kz-ZN**, **Kz-ZL**, **Kz-ZL/RL**, **Kz-RL**,

⁸ Ustawa o ochronie przyrody, tekst jednolity z dnia 25 sierpnia 2009r. (Dz. U. Nr 151, poz. 1220)

- nakaz odprowadzania ścieków komunalnych wyłącznie do sieci kanalizacji sanitarnej,
- zakaz lokalizacji indywidualnych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych na ścieki komunalne,
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć, które mogą zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych planem,
- nakaz zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na terenach, poprzez nawierzchnie przepuszczalne, zbiorniki retencyjne lub urządzenia do powierzchniowego odwodnienia, z wyj. drogi **KD-L**, dla której dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej,
- zakaz stosowania nawierzchni uniemożliwiających infiltrację wód opadowych lub roztopowych na szlakach pieszych i ścieżkach rowerowych,
- nakaz gromadzenia, segregacji i zagospodarowania odpadów, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- nakaz rekultywacji terenu zgodnie z przepisami odrębnymi, w przypadku stwierdzenia zanieczyszczenia gleby lub ziemi albo niekorzystnego przekształcenia naturalnego ukształtowania,
- nakaz zagospodarowania mas ziemnych pochodzących z wykopów i spełniających standardy jakości gleby lub ziemi, poprzez wykorzystanie ich do kształtowania terenów zieleni towarzyszącej zabudowie z dopuszczeniem usuwania ich także poza obszar planu, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- zakaz stosowania w nowych budynkach pieców, trzonów kuchennych i kotłów na paliwo stałe, z wyjątkiem paliw odnawialnych z biomasy.

3.3 Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami

Stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* zapisy projektu planu miejscowego (część tekstowa i graficzna) muszą być powiązane z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a rada gminy uchwała plan miejscowy dopiero po wcześniejszym stwierdzeniu jego zgodności ze studium. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

W „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania” cały obszar objęty opracowaniem planu miejscowego „W REJONIE ULICY GOŁĘCIŃSKIEJ” znajduje się w podstrefie stanowiącej fragment klinowo - pierścieniowego systemu zieleni, o dużym zapleczu rekreacyjno - sportowym (ZW4 Jezioro Kierskie, Jezioro Strzeszyńskie).

W „Studium...” północną część obszaru planu stanowią tereny wyłączone z zabudowy, oznaczone symbolem ZKO - tereny otwarte: lasy, doliny rzek i strumieni, jeziora, tereny rolnicze, współtworzące klinowo-pierścieniowy system zieleni oraz tereny o specjalnych warunkach zagospodarowania i zabudowy – usługi w fortach – UF – Fort VIa Stockhausen. Pozostałą część obszaru objętego planem stanowią tereny o przewadze zabudowy niskiej usługowej, z dopuszczeniem

zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami podstawowymi, położone w obszarze klinowo – pierścieniowego systemu zieleni, oznaczone jako U1n*/M2n*.

„Studium...” wskazuje klinowo-pierścieniowy system zieleni miasta jako obszar, gdzie sposób zagospodarowania należy podporządkować ochronie wartości i zasobów przyrodniczych, a zachowanie i odtwarzanie ciągłości oraz podbudowę biologiczną istniejących elementów systemu zieleni określa jako zadanie nadrzędne polityki przestrzennej miasta.

W zakresie kierunków ochrony środowiska przyrodniczego i jego zasobów „Studium...” wskazuje na konieczność dążenia do poprawy jakości wód podziemnych i powierzchniowych (w tym wód rzeki Bogdanki), poprzez zmniejszenie obciążeń i wyeliminowanie zrzutów ścieków bytowych oraz przemysłowych do wód powierzchniowych i gruntowych.

„Studium...” wymaga także utrzymania wysokiej jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń, uzyskane na skutek likwidacji lokalnych kotłowni, podłączeniu budynków do sieci ciepłowniczej lub stosowaniu proekologicznych mediów grzewczych, postuluje zwiększenie powierzchni terenów zieleni towarzyszącej zabudowie oraz tworzenie pasów zieleni w ciągach komunikacyjnych. W celu polepszenia przepływu powietrza w mieście postuluje również zwiększanie powierzchni terenów zieleni towarzyszącej zabudowie i tworzenie pasów zieleni w ciągach komunikacyjnych oraz uwzględnianie w założeniach urbanistycznych korytarzy przewietrzania miasta..

W stosunku do cennego przyrodniczo terenu objętego formą ochrony przyrody Natura 2000 (Fort VIa) „Studium...” dopuszcza wprowadzenie funkcji gwarantujących dotychczasowe warunki zimowania nietoperzy oraz wymaga dążenia do zachowania i wzbogacania zieleni przy Forcie, z uwzględnieniem zasad ochrony konserwatorskiej. W zakresie zasad ochrony dla obszarów i obiektów cennych kulturowo „Studium...” wprowadza dla terenu Fortu VIa Stockhausen – Gołęcin ochronę wszystkich elementów Fortu (budowli kubaturowych, nasypów ziemnych, zieleni fortecznej) oraz zakaz lokalizacji nowych i rozbudowy istniejących obiektów budowlanych, z wyjątkiem rekonstrukcji elementów fortyfikacji, lokalizacji ścieżek rekreacyjnych, obiektów małej architektury, infrastruktury technicznej oraz niezbędnej infrastruktury transportowej, a także tablic informacyjnych dotyczących obiektów zabytkowych.

Na terenach otwartych, współtworzących klinowo - pierścieniowy system zieleni, oznaczonych jako ZKO, „Studium...” wymaga zachowania terenów otwartych z jednoczesnym podnoszeniem ich walorów przyrodniczych i estetycznych, chroni istniejące powiązania oraz wskazuje na konieczność tworzenia nowych powiązań, zapewniających ciągłość korytarzy ekologicznych, a także dopuszcza wprowadzenie dolesień i zadrzewień. Na terenach tych równocześnie zakazuje się realizacji nowej zabudowy. Dopuszczono natomiast przebudowę oraz rozbudowę istniejących obiektów budowlanych, z zachowaniem istniejącego procentu zabudowy, lokalizację ścieżek rekreacyjnych, obiektów małej architektury, tablic informacyjnych dotyczących przyrody, obiektów służących ochronie przyrody, obiektów niezbędnych dla właściwego gospodarowania zasobami wodnymi oraz infrastruktury technicznej i transportowej.

Z kolei na terenach o funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem zabudowy niskiej mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami podstawowymi (U1n*/M2n*) zabudowę należy kształtować

zgodnie z gabarytami i charakterem zabudowy przeważającej w danym zespole. Procent zabudowy określony dla tych terenów nie może przekraczać 30%.

W kontekście powyższych ustaleń zapisy projektu planu należy uznać za prawidłowe i zgodne z zapisami „Studium...”. Wszystkie tereny wskazane w „Studium...” jako wyłączone z zabudowy, w projekcie planu przeznaczone zostały pod tereny lasów, zalesień oraz tereny objęte formą ochrony przyrody Natura 2000 (**Kz-ZL, Kz-ZL/RL, Kz-RL, Kz-ZN**). Projekt planu zapewnia ochronę walorów przyrodniczych i krajobrazowych przedmiotowego obszaru, pozostawienie jego w możliwie jak najbardziej naturalnym kształcie oraz uniemożliwienie niekontrolowanego rozwoju zabudowy w obrębie klina zieleni. Utrzymuje lokalizację istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej (**1-3Kz-MN, Kz-MW, 1-2Kz-UO/UN** oraz **Kz-UO**) oraz dopuszcza w ograniczonym stopniu lokalizację uzupełniającej zabudowy jedynie na terenach **1-2Kz-UO/UN, Kz-UO** oraz **1-3Kz-MN**.

Zapisy projektu planu miejscowego dla obszaru „W REJONIE ULICY GOŁĘCIŃSKIEJ” w Poznaniu korespondują również z zapisami Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania na lata 2009-2012. Program ten stanowi wyraz realizacji polityki ekologicznej państwa na szczeblu gminnym. Sporządzony został w oparciu o zapisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*, nakładającej na organy samorządowe województwa, powiatu i gminy obowiązek sporządzania odpowiednio wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska. Wyżej wymieniony dokument określa zadania w zakresie ochrony środowiska dla Poznania dla okresu czteroletniego (lata 2009-2012) oraz definiuje cele średniookresowe dla miasta do roku 2015.

Dokument wskazuje działania strategiczne, obejmujące cele i kierunki działań realizowanych w Poznaniu w zakresie ochrony środowiska, podzielone na trzy bloki tematyczne, w tym:

- cele i priorytety o charakterze systemowym, obejmującym rozwój społeczno-gospodarczy gminy w powiązaniu z ochroną środowiska,
- cele i priorytety w zakresie ochrony dziedzictwa przyrodniczego i racjonalnego użytkowania zasobów przyrody,
- cele i priorytety w zakresie poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

Zapisy projektu planu dla obszaru „W REJONIE ULICY GOŁĘCIŃSKIEJ” w Poznaniu, w ramach problematyki jakiej dotyczą, realizują część celów ekologicznych, wskazanych w ww. programie. Są to poniższe cele ekologiczne:

1. Utrzymanie i wzbogacanie zasobów różnorodności biologicznej oraz optymalne funkcjonowanie systemu obszarów (obiektów) chronionych. Realizowany w projekcie planu poprzez: ograniczenie powierzchni zabudowy, ustalenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej na poszczególnych działkach budowlanych, nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów (o ile nie koliduje to z planowanym zagospodarowaniem terenu) na terenach komunikacji, nakaz zachowania istniejących drzew i krzewów zgodnie z przepisami odrębnymi, wprowadzenie w odniesieniu do lasów ochronnych zakazu innego niż leśny sposobu użytkowania. Cel ten jest realizowany również w odniesieniu do znajdujących się w granicach planu obiektów objętych ochroną (Fort VIa oraz pomnik przyrody) poprzez ochronę

siedlisk przyrodniczych, zakaz zmiany sposobu zagospodarowania, użytkowania i ukształtowania terenu.

2. Ochrona powierzchni ziemi i gleb. Realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające: zakaz lokalizacji zabudowy na terenach **Kz-ZN**, **Kz-ZL**, **Kz-ZL/RL** oraz **Kz-RL**, nieprzekraczalne parametry zabudowy na terenach, na których dopuszczono lokalizację zabudowy, zasady wykorzystania mas ziemnych, powstających w wyniku prac budowlanych oraz zasady postępowania w przypadku stwierdzenia zanieczyszczenia gleby lub ziemi albo niekorzystnego przekształcenia naturalnego ukształtowania.
3. Poprawa jakości wód powierzchniowych i zapewnienie odtwarzalności zasobów wód podziemnych. Realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające: nakaz zaopatrzenia w wodę pitną z sieci wodociągowej, nakaz odprowadzania ścieków bytowych wyłącznie do sieci kanalizacji sanitarnej i jednoczesny zakaz lokalizacji indywidualnych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych na ścieki komunalne, nakaz zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na terenach (poprzez nawierzchnie przepuszczalne, zbiorniki retencyjne lub urządzenia do powierzchniowego odwodnienia) z dopuszczeniem odprowadzania wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej dla terenu **KD-L**, zakaz stosowania nawierzchni uniemożliwiających infiltrację wód opadowych lub roztopowych na szlakach pieszych i ścieżkach rowerowych, zachowanie istniejących terenów leśnych oraz wprowadzenie nowych zalesień, a także zakaz lokalizacji w granicach analizowanego terenu przedsięwzięć, które mogą zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.
4. Osiągnięcie najwyższej jakości powietrza oraz lokalne wyeliminowanie negatywnego oddziaływania na środowisko. Realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające: zakaz stosowania pieców, kotłów i trzonów kuchennych na paliwo stałe z wyjątkiem paliw odnawialnych z biomasy na wszystkich terenach, na których dopuszczono lokalizację zabudowy oraz zakaz lokalizacji przedsięwzięć, które mogą zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych planem.
5. Optymalne wykorzystanie przestrzeni przyrodniczej jako miejsca rekreacji i wypoczynku w zakresie zgodnym z pojemnością środowiska. Realizowany w projekcie planu poprzez: nakaz ochrony walorów krajobrazowych – lasów, łąk, polan śródleśnych oraz zieleni naturalnej jako przestrzeni rekreacyjnej, utrzymanie istniejących terenów lasów oraz obiektów cennych przyrodniczo (Fort VIa, pomnik przyrody), dopuszczenie lokalizacji ścieżek dydaktycznych oraz szlaków pieszych i rowerowych, dopuszczenie służących rekreacji obiektów małej architektury przy duktach leśnych, przeznaczonych dla ruchu pieszego i rowerowego (**Kz-ZL**).

3.4 Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu.

Brak planu miejscowego dla danego terenu powoduje utrudnienia w określeniu zasad kształtowania polityki przestrzennej i sposobu postępowania w sprawach przeznaczania terenów

na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy (stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*). Sytuacja taka utrudnia kształtowanie ładu przestrzennego tego terenu oraz ogranicza możliwość skutecznej ochrony jego środowiska przyrodniczego.

Obecnie północna część obszaru planu, z uwagi na dotychczasowy sposób zagospodarowania i charakter użytkowania, a także występowanie specyficznych siedlisk przedstawicieli fauny (Fort VIa), charakteryzuje się wysokimi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi.

Biorąc pod uwagę obserwowane w skali całego miasta tendencje, dotyczące procesów inwestycyjnych - ich skali i rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych - brak realizacji ustaleń projektu planu może w znacznym stopniu utrudnić lub wręcz uniemożliwić osiągnięcie celów w zakresie ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego, jakie dla omawianego obszaru określone zostały w „Studium...”. Efektem takiej sytuacji może być zmniejszenie zasobów przyrodniczych północno – zachodniego klina zieleni, zmniejszenie areału kompleksów leśnych oraz pogorszenie stanu środowiska przyrodniczego jako całości. Szczególnie niekorzystnym zjawiskiem może być również rozwój zabudowy na terenach leżących w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów włączonych do sieci Natura 2000 (Fort VIa), stanowiących niezwykle cenny element środowiska w skali całego miasta.

W przypadku omawianego obszaru presja inwestycyjna należy do najważniejszych i najbardziej niebezpiecznych procesów, mających wpływ na kierunki oraz tempo niepożądanych przekształceń środowiska przyrodniczego, mogących wystąpić w przypadku zaniechania realizacji ustaleń planu miejscowego. Realizacja polityki przestrzennej tylko w oparciu o decyzje administracyjne (wynikające z zasady dobrego sąsiedztwa) nie stanowi skutecznego narzędzia, umożliwiającego ochronę terenów północno – zachodniego klina zieleni. Dla utrzymania funkcji rekreacyjno-przyrodniczych omawianego obszaru, niezbędne jest ustalenie jednoznacznych przepisów prawa miejscowego, gdyż stale rosnące potrzeby inwestycyjne stwarzają zagrożenie „uszczerplenia” powierzchni terenów zieleni ,a tym samym fragmentację środowiska przyrodniczego klina zieleni.

Do najważniejszych potencjalnych zmian w środowisku przyrodniczym, jakie mogłyby nastąpić w przypadku braku realizacji planu miejscowego, można zaliczyć m.in.:

- pomniejszenie zasobów biologicznych oraz zasobów leśnych,
- zmniejszenie różnorodności biologicznej,
- fragmentaryzację korytarza ekologicznego wykształconego wokół doliny Bogdanki oraz zmniejszenie areału kompleksów leśnych, zapewniających ciągłość powiązań ekologicznych w tej części miasta,
- uszczerplenie powierzchni zajmowanych przez tereny zieleni,
- zniszczenie siedlisk oraz wyparcie cennych gatunków flory i fauny na skutek zmiany warunków siedliskowych na terenie Fortu VIa (Natura 2000),
- zmniejszenie udziału powierzchni biologicznie czynnych w obrębie terenów zabudowanych,
- zmniejszenie infiltracji wód opadowych i roztopowych do gruntu i pogorszenie warunków retencyjnych terenów,

- zwiększenie zagrożenia zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego oraz wód podziemnych na skutek nieuporządkowanej gospodarki wodno-ściekowej.

4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU

Liczne zagadnienia z zakresu ochrony środowiska oraz warunków korzystania z jego zasobów, istotne również dla przedmiotowego projektu planu, określa i reguluje ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* oraz ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o *ochronie przyrody*.

Biorąc pod uwagę dotychczasowy sposób użytkowania omawianego obszaru, jego uwarunkowania ekofizjograficzne, potencjał biologiczny i znaczenie w strukturze przyrodniczej miasta Poznania, dla omawianego projektu planu szczególnie istotna jest realizacja celów ochrony przyrody, zdefiniowanych w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o *ochronie przyrody*. Stosownie do tej ustawy w planie miejscowym należy uwzględnić cele ochrony przyrody, których realizacja zapewni utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów, zachowanie różnorodności biologicznej, zachowanie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony, ochronę walorów krajobrazowych, zieleni oraz zadrzewień.

Analizując zapisy projektu planu dla obszaru „W REJONIE ULICY GOŁĘCIŃSKIEJ” w Poznaniu, należy uznać, że spełnia on ustawowe wymagania w zakresie utrzymania procesów ekologicznych, ciągłości przyrodniczej oraz racjonalnego gospodarowania zasobami środowiska. Projekt planu utrzymuje dotychczasową strukturę przyrodniczą terenów zieleni oraz terenów Fortu VIa, stanowiących element objętego ochroną obszaru Natura 2000 o nazwie „Fortyfikacje w Poznaniu”. Wskazana w projekcie struktura funkcjonalna tych terenów zapobiega możliwości pogłębiania się zjawiska antropopresji, przejawiającego się między innymi wprowadzaniem zabudowy na tereny o dużym znaczeniu przyrodniczym czy intensyfikacją użytkowania rekreacyjnego. Dzięki wprowadzeniu zakazu zmiany zagospodarowania, użytkowania i ukształtowania terenów o wyjątkowych walorach przyrodniczych tereny te (**Kz-ZN**) nie zostaną pozbawione swoich dotychczasowych właściwości.

Stosownie do art. 72 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo Ochrony Środowiska* projekt planu pozwala na zachowanie równowagi przyrodniczej i prawidłowych warunków życia zwierząt, roślin i grzybów. Biorąc pod uwagę rolę, jaką omawiany obszar pełni w strukturze przyrodniczej miasta, należy uznać, że projekt planu wskazuje racjonalny sposób użytkowania i zagospodarowania omawianych gruntów, wprowadzając między innymi nakaz wzmocnienia i wzbogacania struktury przyrodniczej klina zieleni.

Projekt planu określa również zasady lokalizacji na przedmiotowym obszarze elementów zagospodarowania dysharmonizujących krajobraz, takich jak: reklamy, szyldy, stacje bazowe telefonii komórkowej, ogrodzenia, tablice informacyjne. Ponadto pozwala na zachowanie jako całości, istniejącego w północnej części omawianego obszaru dużego kompleksu zieleni oraz zabezpieczenie przed jego fragmentacją w wyniku wprowadzania zabudowy.

Zgodnie z ww. ustawą w projekcie planu miejscowego powinny być uwzględnione również inne zagadnienia z zakresu ochrony środowiska, dotyczące m.in. zapewnienia kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, emisji zanieczyszczeń do powietrza, systemów transportowych i komunikacji publicznej, czy też innych potrzeb w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi oraz ochrony przed hałasem.

Poza terenami zieleni, na analizowanym obszarze wstępują także tereny zabudowane, dla których ustalenia planu dopuszczają wprowadzenie nowej zabudowy w celu uzupełnienia istniejących już zespołów. Z punktu widzenia ochrony środowiska przyrodniczego oraz ochrony terenów zieleni współtworzących gołęciński klin zieleni, niezwykle istotne jest aby projekt planu regulował wspomniane powyżej zagadnienia.

Na wszystkich terenach, na których funkcjonuje zabudowa (**1-3Kz-MN, Kz-MW, Kz-UO** oraz **1-2Kz-UO/UN**) projekt planu określa zasady prowadzenia gospodarki ściekowej, gospodarki odpadami oraz zaopatrzenia budynków w systemy grzewcze. Wprowadza zakaz lokalizacji na obszarze planu bezodpływowych zbiorników na ścieki komunalne oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, wprowadzając jednocześnie nakaz odprowadzania ścieków komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej. Reasumując, ocenia się, że projekt planu odpowiednio do zakresu i problemów, które reguluje oraz stosownie do docelowej formy zagospodarowania przestrzennego omawianego obszaru, spełnia warunki ustawowe.

Przepisy art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* nakazują, aby przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, różnicując tereny o różnych funkcjach lub różnych zasadach zagospodarowania, wskazać tereny, które należą do poszczególnych rodzajów terenów (wskazanych w art. 113 ust. 2 ww. ustawy), dla których ustalone są dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*⁹ w oparciu o wskaźniki L_{DWN} - długookresowy średni poziom dźwięku A odniesiony do wszystkich dób w roku oraz L_N - długookresowy średni poziom dźwięku A odniesiony do wszystkich pór nocy.

W zakresie ochrony przed hałasem plan ustala zachowanie odpowiednich standardów akustycznych dla terenów:

- **Kz - MN**, jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- **Kz – MW**, jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
- **Kz – UO** i **Kz - UO/UN**, jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży.

Dla pozostałych terenów nie ustala się dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* w art. 73 ust. 1 stanowi, że w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się w szczególności ograniczenia wynikające z:

⁹ Dz. U. Nr 120, poz. 826 z 5 lipca 2007 r.

- 1) ustanowienia w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, użytku ekologicznego, stanowiska dokumentacyjnego, pomników przyrody oraz ich otulin,
- 2) utworzenia obszarów ograniczonego użytkowania lub stref przemysłowych,
- 3) wyznaczenia obszarów cichych w aglomeracji oraz obszarów cichych poza aglomeracją,
- 4) ustalenia w trybie przepisów ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne* warunków korzystania z wód regionu wodnego i zlewni oraz ustanowienia stref ochronnych ujęć wód, a także obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych.

W granicach projektu planu na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* powołano dwie prawne formy ochrony. Są to:

1. Fort VIa – Stockhausen - stanowiący element obszaru Natura 2000 o nazwie „Fortyfikacje w Poznaniu” PLH 300005
2. Pomnik przyrody – drzewo wpisane do Wojewódzkiego Rejestru Pomników Przyrody¹⁰

Na analizowanym obszarze w latach dziewięćdziesiątych funkcjonował użytek ekologiczny „Fort VIa - Gołęcin” ustanowiony na mocy uchwały Nr CV/610/94 Rady Miejskiej Poznania z dnia 10 maja 1994 r. w sprawie utworzenia użytków ekologicznych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych¹¹. Uchwała straciła jednak moc obowiązującą w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. *o zmianie ustawy o ochronie przyrody*¹² i braku w jej przepisach przejściowych zapisu utrzymującego w mocy akty prawne powołujące użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe i stanowiska dokumentacyjne. Jedynie te użytki ekologiczne lub ich części, które znajdowały się w granicach obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zostały utrzymane, a ich status nadal obowiązuje. Obecnie teren fortu VIa (Stockhausen) stanowi fragment obszaru specjalnej ochrony siedlisk (SOO) sieci Natura 2000, o nazwie „Fortyfikacje w Poznaniu” (symbol PLH300005) powołanego w celu ochrony unikatowych stanowisk zimowania nietoperzy¹³.

Status pomnika przyrody ma jedno z grupy drzew tworzonej przez jesiony wyniosłe (*Fraxinus excelsior*) oraz lipy drobnolistne (*Tilia cordata*) rosnące w stosunkowo dużym rozproszeniu. Drzewo to jako jedyne znajduje się w granicach omawianego terenu, w pobliżu budynków ZST im. M. Drzymały. Pozostałe drzewa, mające również status pomników przyrody, rosną poza granicami obszaru objętego ustaleniami planu, głównie na ogrodzonym terenie leżącym poza budynkami ZST, a także w lesie oddzielającym tereny ZST od Jeziora Rusałka.

W projekcie planu uwzględniono konieczność zachowania i ochrony elementu obszaru Natura 2000 „Fortyfikacje w Poznaniu” poprzez wprowadzenie dla tego terenu zapisów ograniczających możliwość ingerencji, która doprowadzić by mogła do nieodwracalnych zmian w środowisku i wyparcia

¹⁰ Orzec. PWR z 26.08.69r.

¹¹ Dz. Urz. Woj. Pozn. Nr 12, poz. 126 ze zmianami,

¹² Dz. U. z 2001 Nr 3, poz. 21,

¹³ powołany na podstawie dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. *w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory*

występujących tu gatunków roślin i zwierząt. Wskazano również lokalizację pomnika przyrody oraz ustalono obowiązek jego ochrony (zgodnie z przepisami odrębnymi) przed zniszczeniem lub uszkodzeniem.

Obszar projektu planu nie został zaliczony do strefy przemysłowej. Nie zostały tu także wskazane obszary ciche w aglomeracji lub obszary ciche poza aglomeracją. Zgodnie z przepisami odrębnymi, projekt planu wprowadza natomiast ustalenia dla części terenów znajdujących się w obszarze ograniczonego użytkowania wyznaczonego przez Wojewodę Wielkopolskiego dla lotniska wojskowego Poznań – Krzesiny¹⁴.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. *o ochronie gruntów rolnych i leśnych*, w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy zapewnić ochronę gruntów leśnych, do której należy w szczególności:

- ograniczanie przeznaczania ich na cele nieleśne,
- zapobieganie procesom degradacji i dewastacji gruntów leśnych oraz szkodom w drzewostanach i produkcji leśnej, powstających wskutek działalności nieleśnej i ruchów masowych ziemi,
- przywracaniu wartości użytkowej gruntom, które utraciły charakter gruntów leśnych wskutek działalności nieleśnej,
- poprawianiu ich wartości użytkowej oraz zapobieganiu obniżania ich produktywności.

Projekt planu obejmuje ochroną istniejące grunty leśne, przewiduje również przywracanie wartości użytkowej gruntów poprzez rekultywację, w przypadku stwierdzenia zanieczyszczenia gleby lub ziemi.

5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM I KRAJOWYM

Akcesja Polski do Unii Europejskiej nałożyła na Polskę nowe obowiązki, wynikające z konieczności dostosowania prawa polskiego do regulacji unijnych. Ochrona środowiska wraz z Traktatem z Maastricht (1991) włączona została przez Wspólnoty Europejskie do spisu ich stałych zadań, dla których określono cele działań zapobiegawczych i regulujących. Obecnie prawo Unii Europejskiej regulujące ochronę środowiska liczy sobie kilkaset aktów prawnych, obejmujących dyrektywy, rozporządzenia, decyzje i zalecenia.

Do priorytetów Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska zaliczyć należy m.in. przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie, a także lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych.

Do dokumentów rangi międzynarodowej, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia omawianego projektu planu, zaliczyć można, wymieniane już wcześniej w opracowaniu, dyrektywę Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. *w sprawie ochrony dzikich ptaków* i dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. *w sprawie ochrony siedlisk*

¹⁴ rozporządzenie Wojewody Wielkopolskiego nr 40/07 z dnia 31 grudnia 2007r.

przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. Ponadto, Konwencję Berneńską o *ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych* z 1979 r. oraz Ramową konwencję Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro z 1992 r.

Na szczeblu krajowym cele ochrony środowiska ustanawiają strategiczne dokumenty rządowe: II Polityka Ekologiczna Państwa oraz Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016. Oba te dokumenty respektują zapisy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r., mówiące o konieczności zapewnienia przez Rzeczypospolitą Polską ochrony środowiska kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju oraz konieczności zapewnienia przez władze publiczne bezpieczeństwa ekologicznego współczesnemu i przyszłym pokoleniom.

II Polityka Ekologiczna Państwa

Wiodącą zasadą polityki ekologicznej państwa jest zasada zrównoważonego rozwoju, ustanowiona w ramach Konferencji Narodów Zjednoczonych w Rio de Janeiro w 1992 r. Podstawowym założeniem zrównoważonego rozwoju jest prowadzenie polityki i działań w poszczególnych sektorach gospodarki i życia społecznego w taki sposób, aby zachować zasoby i walory środowiska w stanie zapewniającym trwałe, nie doznające uszczerbku, możliwości korzystania z nich zarówno przez obecne jak i przyszłe pokolenia, przy jednoczesnym zachowaniu trwałości funkcjonowania procesów przyrodniczych oraz naturalnej różnorodności biologicznej na poziomie krajobrazowym, ekosystemowym, gatunkowym i genowym. Istotą zrównoważonego rozwoju jest równorzędne traktowanie racji społecznych, ekonomicznych i ekologicznych, co oznacza konieczność integrowania zagadnień ochrony środowiska z polityką w poszczególnych dziedzinach gospodarki.

Podstawowym celem polityki jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju, czyli mieszkańców, infrastruktury społecznej i zasobów przyrodniczych. Wśród metod realizacji polityki ekologicznej państwa priorytet ma stosowanie tzw. dobrych praktyk gospodarowania i systemów zarządzania środowiskowego, które pozwalają powiązać efekty gospodarcze z efektami ekologicznymi, zwłaszcza w przemyśle i energetyce, transporcie, rolnictwie, leśnictwie, budownictwie i gospodarce komunalnej, zagospodarowaniu przestrzennym, turystyce, ochronie zdrowia, handlu i działalności obronnej.

Cele szczegółowe polityki ekologicznej państwa ujęto w dwóch grupach: w sferze racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych i w zakresie jakości środowiska. Wśród nich, w kontekście zakresu ustaleń projektów planów miejscowych, wymienić należy m.in.:

- racjonalizację użytkowania wody,
- ochronę gleb,
- wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych,
- gospodarowanie odpadami,
- jakość wód,
- jakość powietrza, zmiany klimatu,

- hałas i promieniowanie,
- różnorodność biologiczną i krajobrazową.

Ponadto, dokument wskazuje na konieczność stworzenia spójnego wewnętrznie systemu prawa ochrony środowiska, dostosowanego do wymagań unijnych. Wymaga poddania dokumentów programowych z dziedziny ochrony środowiska (planów, strategii, polityk, itp.) ocenie ekologicznej skuteczności lub ocenie oddziaływania na środowisko (w formie strategicznych ocen oddziaływania na środowisko), ocenie efektywności kosztowej, konsultacjom społecznym, ocenie zgodności z wymogami Unii Europejskiej.

Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016

Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 stanowi załącznik do uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 maja 2009 r.¹⁵ w sprawie przyjęcia „Polityki...”. Sporządzona została przez Ministerstwo Środowiska, zgodnie z wymogiem ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*.

Omawiany dokument określa cele średniookresowe do 2016 r. oraz wskazuje kierunki działań do wykonania w latach 2009-2012 w odniesieniu do zagadnień związanych z :

1. kierunkami działań systemowych,
2. ochroną zasobów naturalnych,
3. poprawą jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

Wśród działań systemowych dokument wymienia aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym i w jego ramach cel dotyczący podnoszenia roli planowania przestrzennego, które powinno być podstawą lokalizacji nowych inwestycji.

Wskazuje się na konieczność wdrażania wytycznych dotyczących uwzględnienia w planach zagospodarowania przestrzennego wymagań ochrony środowiska i gospodarki wodnej, wdrożenie przepisów umożliwiających przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko już na etapie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, zatwierdzenie wszystkich obszarów europejskiej sieci Natura 2000, uwzględnianie obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, określenie zasad ustalania progów tzw. chłonności środowiskowej oraz pojemności przestrzennej zależnie od typu środowiska, uwzględniania w planach wyników monitoringu środowiska.

¹⁵ M. P. Nr 34, poz. 501

6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i warunki podłoża

Ustalenia mpzp dla obszaru „W REJONIE ULICY GOŁĘCIŃSKIEJ” nie wprowadzają znaczących zmian w zagospodarowaniu terenu, które mogłyby spowodować istotne negatywne oddziaływanie na powierzchnię ziemi oraz warunki podłoża.

Przekształcenia powierzchni terenu nie obejmą (zgodnie z ustaleniami) terenu Fortu VIa (**Kz-ZN**), dla którego wprowadzono zakaz zmiany sposobu zagospodarowania, użytkowania i ukształtowania terenu, obejmujący również zakaz realizacji budowli i urządzeń z wyjątkiem lokalizacji ścieżek rowerowych i pieszych, obiektów małej architektury, oraz tablic informacyjnych. Zachowanie dotychczasowego sposobu zagospodarowania dotyczyć będzie również obszarów leśnych **Kz-ZL** i **Kz-ZL/RL**, dla których ustalono nakaz prowadzenia gospodarki leśnej zgodnie z planem urządzenia lasów. Ograniczenie ingerencji w dotychczasowy sposób zagospodarowania na tych terenach sprzyjać będzie zachowaniu ich w możliwie najbardziej naturalnej formie.

W zakresie ochrony przed nadmierną zabudową terenów znajdujących się w granicach planu i dewastacją terenów zieleni, ustalono szereg rozwiązań ograniczających powierzchnię zabudowy. Dla terenów zabudowy mieszkaniowej w klinie zieleni (**1-3Kz-MN**), na których ustalenia planu dopuszczają lokalizację nowej zabudowy, ustalono maksymalną powierzchnię zabudowy nie większą niż 20% oraz nie większą niż 300m² powierzchni zabudowy (dla pojedynczej działki). Ograniczono również możliwość lokalizacji garaży lub budynków gospodarczych (maksymalnie jeden budynek w obrębie jednej działki), a także wydzielenia nowych działek o powierzchni mniejszej niż 1000m². Dla terenów zabudowy usług oświaty w klinie zieleni **Kz-UO** oraz zabudowy usługowej – usług oświaty, nauki i szkolnictwa wyższego w klinie zieleni (**1-2Kz-UO/UN**) powierzchnia zabudowy nie może przekraczać 30% powierzchni działki. Natomiast dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej w klinie zieleni (**Kz-MW**) dopuszczono jedynie zachowanie i przebudowę istniejących budynków mieszkalnych i garaży, bez prawa ich rozbudowy. Całkowity zakaz lokalizacji budynków, zgodnie z ustaleniami planu, został wprowadzony dla terenów **Kz-ZN**, **Kz-ZL**, **Kz-ZL/RL** i **Kz-RL**. W granicach całego analizowanego obszaru zakazano lokalizacji tymczasowych obiektów, z wyjątkiem kiosków wbudowanych w wiaty przystankowe na przystankach komunikacji zbiorowej.

W związku z realizacją ustaleń planu, powierzchnie przeznaczone pod budowę nielicznych budynków mieszkalnych i usługowych zostaną pozbawione roślinności oraz wierzchniej warstwy gleby. Konieczne będzie dokonanie zmian w ukształtowaniu terenu, obejmujące między innymi wykonanie wykopów oraz wyrównanie terenu. W podłożu umieszczone zostaną elementy konstrukcji budowlanych oraz inne materiały, które w sposób istotny mogą wpłynąć na zmianę właściwości gleby, szczególnie poprzez zakłócenie naturalnego obiegu wody. Nadmierny rozwój zabudowy mógłby zatem skutkować istotnymi negatywnymi oddziaływaniami na poszczególne komponenty środowiska,

a w szczególności na powierzchnię ziemi oraz warunki gruntowe. Wspomniane wcześniej ustalenia planu, ograniczające możliwość rozwoju zabudowy, wpłyną korzystnie na zminimalizowanie negatywnego oddziaływania i pozwolą na zachowanie właściwości gruntowych oraz ukształtowania powierzchni na większości terenów objętych granicami planu.

Wprowadzono również zapisy nakazujące rekultywację terenu (zgodnie z przepisami odrębnymi) w przypadku stwierdzenia zanieczyszczenia gleby lub ziemi albo niekorzystnego przekształcenia naturalnego ukształtowania. Na wszystkich terenach ustalono nakaz zagospodarowania mas ziemnych pochodzących z wykopów, a spełniających standardy jakości gleby lub ziemi, na terenach ich powstawania, poprzez wykorzystanie ich do kształtowania terenów zieleni towarzyszącej zabudowie z dopuszczeniem możliwości usuwania ich także poza obszar planu, zgodnie z przepisami odrębnymi.

W wyniku czasowego, intensywnego użytkowania terenu na etapie budowy, wystąpić może zjawisko zagęszczenia gleby i zniszczenia warstwy próchnicznej również na terenach sąsiadujących z zabudową, którego skutkiem będzie zmiana dotychczasowych właściwości chemicznych i fizycznych gleby. Obciążenie terenu na skutek wykorzystania ciężkiego sprzętu budowlanego spowoduje degradację naturalnego systemu kapilarnego, decydującego o retencji wody, jej dostępności dla roślin oraz wymianie gazowej w profilu glebowym. Oddziaływanie to będzie miało jednak charakter lokalny i ograniczony czasowo do etapu prowadzenia robót budowlanych.

Ochronie powierzchni ziemi służyć będą również zapisy określające minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na poszczególnych terenach, wynoszący odpowiednio 30% (**Kz-UO, 1-2Kz-UO/UN**) i 50% (**1-3Kz-MN, Kz-MW**) oraz nakazujące zagospodarowanie wszystkich nieutwardzonych powierzchni zielenią, o ile nie koliduje to z planowanym zagospodarowaniem terenu.

Stosunkowo niewielki negatywny wpływ na powierzchnię ziemi i warunki podłoża będą miały zapisy mpzp dopuszczające lokalizację sieci infrastruktury technicznej na terenach przeznaczonych pod komunikację, lokalizację ścieżek rowerowych i pieszych na terenach **Kz-ZN, Kz-ZL** oraz lokalizację budowli i urządzeń tj. drogi techniczne dla służb leśnych na terenie **Kz-ZL**. Naruszenie ukształtowania powierzchni ziemi i warunków podłoża nastąpi również na skutek prowadzenia robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej.

Realizacja ustaleń planu prowadzić będzie do wzrostu ilości odpadów, wytwarzanych na terenach przeznaczonych w planie pod zabudowę oraz na terenach zieleni, pełniących również funkcje rekreacyjno - wypoczynkowe. Odpady powstające na obszarze planu, związane będą zarówno z etapem realizacyjnym nielicznej zabudowy (odpady budowlane), jak i z funkcjonowaniem nowych ścieżek rowerowych i pieszych, szczególnie w okolicach Fortu VIa. W celu uniknięcia zanieczyszczenia gleby i zmiany warunków gruntowych poprzez prowadzenie nieodpowiedniej gospodarki odpadami, zapisy planu ustalają nakaz segregacji, gromadzenia i zagospodarowania odpadów na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

6.2. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Realizacja ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie będzie miała negatywnego wpływu na wody podziemne oraz powierzchniowe (zlokalizowane poza granicami planu). Zachowanie, zgodnie z założeniami planu, istniejących obszarów leśnych (a także powiększanie ich arealów poprzez dokonywanie zalesień na terenach **Kz-ZL/RL**, **Kz-RL** na podstawie planu zalesienia) oraz ograniczenie lokalizacji nowej zabudowy do minimum, wpłynie korzystnie na wody podziemne na tym terenie.

Zachowanie terenów leśnych wpłynie korzystnie na retencję wody i będzie zapobiegać napływowi ewentualnych zanieczyszczeń z terenów sąsiednich. Ograniczenie ilości terenów, na których dopuszczono lokalizację nowej zabudowy i innych punktowych źródeł emisji zanieczyszczeń, pozwoli na ograniczenie powierzchni terenów, w obrębie których może zaistnieć zagrożenie zachwiania panujących tu stosunków wodnych lub zanieczyszczenia wód podziemnych.

W celu zapobiegania możliwości wystąpienia ewentualnego pogorszenia jakości wód podziemnych na tym terenie wprowadzono również szereg zapisów regulujących gospodarkę ściekową, związaną z eksploatacją zabudowy. Dla wszystkich terenów znajdujących się w granicach planu wprowadzono obowiązek odprowadzania ścieków komunalnych wyłącznie do sieci kanalizacji sanitarnej z jednoczesnym zakazem lokalizacji bezodpływowych zbiorników na ścieki komunalne oraz indywidualnych oczyszczalni ścieków. Wyeliminowanie możliwości lokalizacji zbiorników bezodpływowych pozwoli na zapobieganie zdarzeniom, na skutek których szkodliwe substancje pochodzące z nieszczelnych zbiorników przedostawałyby się do gleby oraz wód podziemnych. Jednocześnie dla całego omawianego obszaru wprowadzono nakaz zaopatrzenia w wodę pitną z sieci wodociągowej.

Dla wszystkich terenów objętych planem, dla których dopuszczono lokalizację zabudowy, ustalono maksymalny procent zabudowy działki oraz wprowadzono obowiązek zagospodarowania zielenią wszystkich terenów wolnych od utwardzenia. Na każdej działce przeznaczonej pod zabudowę zachowany musi zostać również minimalny procent powierzchni biologicznie czynnej (o ile nie koliduje to z planowanym zagospodarowaniem), pozwalającej na infiltrację wód opadowych i roztopowych do poziomów wód podziemnych. Działania te mają na celu ograniczenie uszczelnienia powierzchni oraz zachowanie możliwie największych powierzchni zieleni, umożliwiających naturalną filtrację wód opadowych i roztopowych oraz zapobieganie odpływowi tych wód z terenu opracowania.

Zatrzymaniu wód opadowych i roztopowych na terenie opracowania służą również zapisy nakazujące zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenach poprzez nawierzchnie przepuszczalne, zbiorniki retencyjne lub urządzenia do powierzchniowego odwodnienia. Wyjątek stanowi tu droga oznaczona na rysunku planu jako **KD-L**, dla której dopuszczono odprowadzenie wód poprzez sieć kanalizacji deszczowej. Poprawianiu lokalnej retencji sprzyjać będzie także zakaz stosowania nawierzchni uniemożliwiających infiltrację wód opadowych lub roztopowych na ścieżkach przeznaczonych do ruchu pieszego i rowerowego.

Istotnym zapisem, ograniczającym ryzyko wystąpienia negatywnego oddziaływania na wody podziemne (jak i na wody powierzchniowe terenów sąsiednich), jest zakaz lokalizacji w granicach analizowanego terenu przedsięwzięć, które mogą zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (w tym na wody podziemne i powierzchniowe), z wyjątkiem dopuszczonych planem.

Lokalne i czasowe negatywne oddziaływania wystąpią w obrębie omawianego terenu na etapie prowadzenia prac budowlanych zarówno w zakresie lokalizacji zabudowy jak i sieci infrastruktury technicznej. Wystąpią one głównie na skutek prowadzenia różnego rodzaju wykopów i prac przy użyciu ciężkiego sprzętu powodującego nadmierne zagęszczenie gruntu, które z kolei prowadzi do ograniczenia naturalnej infiltracji wód opadowych i roztopowych.

6.3. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną i krajobraz

Analizowany obszar jest fragmentem północno – zachodniego klina zieleni, stanowiącego istotny element klinowo – pierścieniowego układu zieleni miasta Poznania. W jego granicach znajduje się również cenny przyrodniczo teren Fortu VIa, stanowiący specjalny obszar ochrony siedlisk (SOO), należący do międzynarodowej sieci Natura 2000¹⁶. Plan zagospodarowania przestrzennego „W REJONIE ULICY GOŁĘCIŃSKIEJ” zawiera szereg zapisów umożliwiających skuteczną ochronę walorów przyrodniczych (w tym bioróżnorodności) tego terenu przed negatywnymi skutkami jakie mogą nieść za sobą zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym.

Do jednych z najważniejszych ustaleń należy zachowanie terenów Fortu (**Kz-ZN**) i terenów lasu w klinie zieleni **Kz-ZL**. Jedyne ingerencje w zagospodarowanie tych terenów ograniczą się głównie do lokalizacji ścieżek rowerowych i pieszych. Zgodne z zapisami planu zagospodarowanie tych terenów pozwoli na zachowanie wyjątkowych walorów krajobrazowych oraz będzie sprzyjać zachowaniu różnorodności biologicznej, jaką cechują się tereny znajdujące się w granicach planu. Zakaz lokalizacji zabudowy oraz większych ingerencji w dotychczasowe ukształtowanie terenu pozwoli uniknąć zniszczenia tych cennych w skali miasta i regionu siedlisk oraz zmniejszenia populacji poszczególnych gatunków fauny i flory.

Korzystne z punktu widzenia ochrony bioróżnorodności są również zapisy dotyczące terenów **Kz-RL** oraz **Kz-ZL/RL**, na których dopuszczono zachowanie dotychczasowego sposobu zagospodarowania z jednoczesnym dopuszczeniem zalesiania gruntów na podstawie planu zalesiania. Ustalono także nakaz dostosowania drzewostanu do warunków siedliskowych oraz zakaz lokalizacji obiektów budowlanych (dla terenu **Kz-ZL/RL** i **Kz-RL**). Dokonywanie nasadzeń gatunkami przystosowanymi do panujących na danym terenie warunków siedliskowych jest niezwykle ważne z punktu widzenia prawidłowego rozwoju szaty roślinnej oraz zapobiegania występowania zjawiska zwiększania udziału gatunków obcych.

Aby ograniczyć negatywny wpływ lokalizacji zabudowy na terenach, na których została ona dopuszczona, wprowadzono zapisy ograniczające powierzchnię zabudowy oraz ustalające minimalny

¹⁶ ustanowiony na mocy postanowień Dyrektywy Siedliskowej, Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory

procent powierzchni biologicznie czynnej jaka musi zostać zachowana na poszczególnych działkach. Zapobiegnie to nadmiernemu uszczelnieniu powierzchni i niszczeniu siedlisk przedstawicieli pospolitych gatunków roślin i zwierząt. Wykształcenie terenów zieleni urządzonej w sąsiedztwie obiektów usługowych oraz zakładanie przydomowych ogrodów pozwoli na zmniejszenie szkód wywołanych przez przeznaczenie części terenu pod lokalizację budynków.

Ustalenia planu w dużej mierze wpływają korzystnie również na zachowanie walorów krajobrazowych opisywanego obszaru. Przede wszystkim w granicach omawianego terenu nakazano ochronę walorów krajobrazowych obejmujących elementy tj. lasy, łąki, polany śródleśne czy tereny zieleni naturalnej jako przestrzeni rekreacyjnej.

Wprowadzenie dopuszczonej ustaleniami planu zabudowy, ze względu na jej ograniczony areał, nie wpłynie znacząco na zmianę walorów krajobrazowych tego terenu. Ustalenia nie przewidują również wprowadzenia nowych obiektów, które w sposób istotny mogłyby wpłynąć negatywnie na tutejszy krajobraz.

W celu wprowadzenia ładu przestrzennego i zachowania walorów krajobrazowych, wprowadzono dla wszystkich terenów zakaz lokalizacji elementów dysharmonizujących przestrzeń wizualną, w tym: ogrodzeń pełnych z betonowych elementów prefabrykowanych, reklam, napowietrznych sieci infrastruktury technicznej oraz wolno stojących stacji bazowych telefonii komórkowej. Dopuszczono jedynie lokalizację stacji bazowych telefonii komórkowych na budynkach o wysokości nie mniejszej niż 10m, zlokalizowanych na terenach **Kz-MW** i **Kz-UO**. Łączna wysokość budynku wraz ze stacją telefonii komórkowej nie może jednak przekroczyć wysokości 20m nad poziomem terenu.

Nakazano jednocześnie stosowanie jednorodnych rozwiązań w obrębie poszczególnych grup elementów, takich jak: nawierzchnie, obiekty małej architektury oraz oświetlenie na terenach **Kz-UO** i **1-2Kz-UO/UN**. Wprowadzenie spójnych elementów architektury wpłynie niezwykle korzystnie na pozytywny odbiór walorów krajobrazowych tego terenu.

Reasumując, ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego umożliwiają zachowanie w dużym stopniu walorów krajobrazowych i różnorodności biologicznej jaką cechuje się analizowany teren. Zachowanie istniejących siedlisk roślin i zwierząt wpłynie korzystnie również na tereny sąsiednie, które wraz z omawianym obszarem stanowią niezwykle cenny kompleks terenów cechujących się korzystnymi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi, wykorzystywanych przez mieszkańców Poznania w celach rekreacyjno - wypoczynkowych.

6.4. Oddziaływanie na szatę roślinną

Ze względu na wysoką wartość przyrodniczą znacznej części terenów objętych granicami planu, jak i terenów z nim sąsiadujących, konieczne jest zachowanie w jak największym stopniu cennych walorów naturalnych oraz zapobieganie procesom wpływającym negatywnie na zachowanie różnorodności biologicznej.

Ustalenia planu pozwalają ograniczyć do minimum negatywne oddziaływanie na szatę roślinną związane z realizacją założeń mpzp dla obszaru „W REJONIE ULICY GOŁĘCIŃSKIEJ”. Są one szczególnie ważne na terenach, na których dopuszczono lokalizację zabudowy, której realizacja może spowodować znaczne uszczuplenie tutejszej roślinności.

W celu ograniczenia negatywnego wpływu lokalizacji nowej zabudowy, w zapisach planu ustalono konieczność zagospodarowania zielenią wszystkich terenów wolnych od utwardzenia (o ile nie koliduje to z planowanym zagospodarowaniem), ograniczono dopuszczalną powierzchnię zabudowy oraz ustalono obowiązek zachowania na działce minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej. Wykształcenie na tych terenach dużych powierzchni zieleni przydomowej pozwoli zmniejszyć negatywne skutki ograniczenia powierzchni dostępnej dla roślinności oraz stworzy pewnego rodzaju strefę „buforową” oddzielającą tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej (usług oświaty) od terenów o większych walorach przyrodniczych (np. lasy wokół Jeziora Rusałka).

Zmniejszeniu skali zjawiska uszczuplenia powierzchni porośniętych roślinnością służy także zapis ustalający zagospodarowanie zielenią terenów nie utwardzonych oraz lokalizację urządzeń rekreacyjnych dla mieszkańców i placów zabaw dla dzieci (obsadzanych zazwyczaj roślinnością trawiastą i ozdobną) na terenie **Kz-MW**.

Realizacja nowej zabudowy wiązać się będzie także z urządzeniem zielenią terenów przy obiektach usługowych oraz rozwojem przydomowych ogrodów. Wprowadzenie nowych roślin gatunków często obcych rodzimej florze, wpłynie na zwiększenie różnorodności tutejszej flory zmieniając jednocześnie jej stosunkowo naturalny charakter.

Niezwykle ważne ustalenia, zakazujące lokalizacji zabudowy, wprowadzono dla terenów oznaczonych na rysunku planu jako **Kz-ZN**, **Kz-ZL**, **Kz-ZL/RL** oraz **Kz-RL**. Roślinność porastająca tereny **Kz-ZN** oraz **Kz-ZL**, charakteryzujące się występowaniem najcenniejszych w granicach omawianego terenu zbiorowisk roślinnych, zostanie zachowania w niemal niezmienionym stanie. Ponadto na terenach **Kz-RL** i **Kz-ZL/RL** dopuszczono wykonanie zalesień zgodnie z planem zalesiania oraz nakazano dostosowanie drzewostanu do panujących na tym terenie warunków siedliskowych. Zapobiegnie to wprowadzaniu na tereny leśne gatunków obcych, nieprzystosowanych do panujących na tych terenach warunków siedliskowych lub charakteryzujących się zbyt wysokim stopniem ekspansywności. W przypadku gruntów leśnych ustalono całkowity zakaz prowadzenia innego niż leśny sposobu użytkowania. Zachowanie dużych obszarów leśnych oraz powiększanie ich areału poprzez dokonywanie nowych nasadzeń (zwłaszcza gatunków zgodnych z warunkami siedliskowymi), wpłynie znacząco korzystnie na kształtowanie tutejszej szaty roślinnej.

Działania polegające na ochronie oraz likwidacji ubytków powstałych w tutejszej roślinności odnoszą się zgodnie z zapisami planu również do istniejących na terenach **KD-L**, **KDW** i **KD-Dxs** szpalerów drzew, które w przypadku konieczności ich usunięcia muszą zostać przesadzone w inne miejsce lub zastąpione nowymi nasadzeniami zieleni wysokiej, z zachowaniem przepisów odrębnych. Ograniczenia wynikające z lokalizacji istniejących na całym analizowanym terenie drzew i krzewów muszą być uwzględnione także przy lokalizacji podziemnych sieci infrastruktury technicznej.

Dla całego omawianego terenu wprowadzono zagospodarowanie pozwalające na zachowanie jak największego udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie poszczególnych terenów, przyczyniające się do wzmacniania i wzbogacania struktury przyrodniczej klina zieleni. Zgodnie z przepisami odrębnymi ochroną zostały objęte również siedliska przyrodnicze.

Zgodnie z ustaleniami planu, ochroną objęte zostanie znajdujące się na terenie Zespołu Szkół Technicznych drzewo stanowiące pomnik przyrody. W odniesieniu do tego niezwykle cennego elementu szaty roślinnej wprowadzono zakaz wycinania, niszczenia lub uszkodzenia drzewa, zakaz umieszczania szyldów (z wyjątkiem tabliczki informującej o pomniku przyrody) oraz zakaz ingerencji na i pod powierzchnią gruntu, w odległości minimum 10m od pnia drzewa.

Niewielki niekorzystny wpływ na szatę roślinną będą mieć natomiast ustalenia dotyczące układu komunikacyjnego na terenie objętym granicami planu. Dotyczyć będą one zmiany parametrów istniejących już dróg. Działania te będą wymagały zajęcia części powierzchni terenu, na których dotychczas rozwijała się roślinność. Zasięg tych działań będzie niewielki i ograniczy się do terenów sąsiadujących z istniejącym pasem drogowym, charakteryzujących się występowaniem pospolitych gatunków roślin, o mniejszym znaczeniu przyrodniczym. W celu zmniejszenia negatywnego wpływu inwestycji na terenach komunikacyjnych wprowadzony został również obowiązek zagospodarowania zielenią wszystkich terenów wolnych od utwardzenia, o ile nie będzie to kolidować z planowanym zagospodarowaniem terenu.

6.5. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne

Ze względu na charakter zmian w dotychczasowym sposobie zagospodarowania terenów objętych ustaleniami planu, który wiąże się z powstaniem niewielu nowych źródeł emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, nie przewiduje się wystąpienia trwałego wzrostu zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego, będącego skutkiem realizacji ustaleń planu.

Realizacja ustaleń planu obejmie lokalizację niewielu nowych źródeł emisji w obrębie zabudowy mieszkaniowej (**1-3Kz-MN, Kz-MW**) oraz usługowej (usługi oświaty, **Kz-UO, 1-2Kz-UO/UN**). Zanieczyszczenia gazowe i pyłowe pochodzą w tym przypadku głównie z procesów spalania paliw w instalacjach grzewczych zlokalizowanych w budynkach. W celu ograniczenia emisji substancji z instalacji grzewczych, zapisy planu wprowadzają zakaz stosowania w nowych budynkach pieców, trzonów kuchennych i kotłów na paliwo stałe, z wyjątkiem paliw odnawialnych z biomasy. Pozwoli to na zmniejszenie emisji pyłów, której głównym źródłem jest spalanie w piecach paliw w postaci węgla. Zgodnie z przepisami odrębnymi dopuszczona została natomiast możliwość stosowania indywidualnych systemów grzewczych.

Zapisy dotyczące zastosowania systemu grzewczego wpisują się w realizację wydanego przez Wojewodę Wielkopolskiego rozporządzenia (nr 39/07 z dnia 31 grudnia 2007r.) w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy – aglomeracja Poznań. Zgodnie z zadaniami podstawowymi, określonymi we wspomnianym powyżej programie ochrony powietrza, dopuszcza się zastosowanie indywidualnych instalacji grzewczych pod warunkiem spełnienia kryteriów dotyczących rodzaju

instalacji oraz stosowanego w nich paliwa (zakaz lokalizacji w nowych budynkach pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe z wyłączeniem instalacji opalanych paliwami odnawialnymi z biomasy).

Czasowy wzrost emisji może wystąpić na analizowanym terenie w okresie realizacji inwestycji budowlanych, polegających na budowie obiektów usługowych (**Kz-UO** oraz **1-2Kz-UO/UN**), budynków mieszkalnych (**1-3Kz-MN**) oraz przebudowie szlaków komunikacyjnych. Emisja zanieczyszczeń gazowych, związanych z pracą silników maszyn budowlanych oraz zanieczyszczeń pyłowych, powstających w wyniku przemieszczania dużych ilości mas ziemnych i stosowania różnego rodzaju materiałów budowlanych, będzie miała charakter punktowy i ograniczony czasowo. Ilość zanieczyszczeń wytwarzanych przez maszyny budowlane będzie stosunkowo niewielka ze względu na ograniczoną powierzchnię na jakiej będą odbywały się roboty oraz ograniczony czas ich przeprowadzania. Pyły powstające podczas prowadzenia prac budowlanych nie będą miały większego znaczenia w kształtowaniu poziomów emisji dla tych terenów (niewielkie odległości unoszenia powodować będą czasowy wzrost zapylenia o charakterze lokalnym). Emisja ta będzie zjawiskiem czasowym i nie będzie miała większego znaczenia w długofalowym kształtowaniu jakości powietrza na tym terenie.

W celu ochrony przed nadmiernym zanieczyszczeniem powietrza na terenach objętych ustaleniami planu uniemożliwiono lokalizację przedsięwzięć, które mogą zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych planem.

Nie przewiduje się powstania przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń zanieczyszczeń ze względu na zwiększenie lokalnego natężenia ruchu, związanego z rozwojem terenów znajdujących się w granicach analizowanego obszaru. Największa ulica znajdująca się w granicach planu – ul. Gołęcińska, jest drogą publiczną klasy lokalnej. Natężenie ruchu kołowego jest tu znaczne, jednak nie powoduje możliwości wystąpienia ponadnormatywnej emisji gazów i pyłów poza liniami rozgraniczającymi ulicy. Emisja zanieczyszczeń z terenów dróg wewnętrznych będzie znikoma i nie wpłynie na kształtowanie lokalnej jakości powietrza atmosferycznego.

Zagrożeniem dla lokalnej jakości powietrza atmosferycznego może być natomiast ruch pojazdów na planowanym odcinku III ramy komunikacyjnej (przebiegającej po śladzie ul. Lutyckiej), leżącym poza obszarem, którego dotyczą ustalenia planu. Przewidywany wzrost natężenia ruchu przyczyni się do wzrostu ilości emitowanych zanieczyszczeń komunikacyjnych. Przewiduje się jednak, że działania techniczne i organizacyjne, wpływające na kształtowanie potoku pojazdów, a także coraz większy udział pojazdów spełniających wyższe normy emisji EURO¹⁷ i wycofywanie pojazdów nie spełniających tych norm, pozwoli na ograniczenie emisji zanieczyszczeń do poziomów nie przekraczających obowiązujących standardów (na terenach położonych poza liniami rozgraniczającymi drogi).

Na kształtowanie lokalnej jakości powietrza nie będzie miała natomiast wpływu emisja z pojazdów poruszających się ul. Dąbrowskiego (droga krajowa nr 92), która jest zlokalizowana w znacznej odległości od omawianego terenu.

¹⁷ norma emisji EURO i EURO II (wprowadzona Dyrektywą 93/59/EC) oraz norma emisji EURO III i EURO IV (wprowadzone Dyrektywą 98/69/EC)

Korzystny wpływ na ograniczenie stężeń zanieczyszczeń w powietrzu będzie miało zachowanie, zgodnie z ustaleniami mpzp „W REJONIE ULICY GOŁĘCIŃSKIEJ”, obszarów zajmowanych przez kompleksy leśne oraz tereny zieleni otwartej. Obecność obszarów zieleni wysokiej w obrębie granic terenu ograniczy również negatywny wpływ zanieczyszczeń powietrza napływających z terenów sąsiednich, tj. obszary zabudowy czy duże szlaki komunikacji samochodowej (ul. Lutyckiej). Zieleń ta będzie pełnić rolę naturalnego ekranu ograniczającego rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń powietrza, powstających w związku z natężeniem ruchu na szlakach komunikacyjnych zlokalizowanych poza granicami planu. Naturalny, izolacyjny pas zieleni może ograniczyć rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń gazowych o 20% oraz zanieczyszczeń pyłowych, emitowanych w spalinach silnikowych, aż o 80%.

Ustalenia planu, w związku z dopuszczeniem lokalizacji niewielu inwestycji będących źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza przy jednoczesnym zachowaniu terenów zieleni, nie będą wpływać negatywnie na pogorszenie dotychczasowych wartości opisujących poziom zanieczyszczeń powietrza.

6.6. Oddziaływanie na klimat akustyczny

Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w większości przypadków wpływać będą korzystnie na kształtowanie lokalnego klimatu akustycznego, głównie poprzez zachowanie dużych powierzchni terenu zagospodarowanych zielenią oraz brak lokalizacji nowych, znaczących szlaków komunikacyjnych.

W granicach planu znajdują się tereny wymagające ochrony akustycznej, do których należą tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (**Kz-MN**), tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (**Kz-MW**) oraz tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży (**Kz-UO**, **Kz-UO/UN**). Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska¹⁸, dla terenów tych zostały określone dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku. Dopuszczalny poziom hałasu dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży wynosi odpowiednio $L_{AeqD} = 55\text{dB}$ w porze dziennej oraz $L_{AeqN} = 50\text{dB}$ w porze nocnej. Dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej poziom ten wynosi $L_{AeqD} = 60\text{dB}$ w porze dziennej oraz $L_{AeqN} = 50\text{dB}$ w porze nocnej. Wartości te odnoszą się do hałasu powodowanego przez drogi lub linie kolejowe.

Zapisy planu nakazują uzyskanie powyższych poziomów hałasu w środowisku na terenach, dla których zostały one wyznaczone. Wprowadzają również nakaz stosowania zasad akustyki budowlanej i architektonicznej w nowych budynkach zlokalizowanych wzdłuż ulic przeznaczonych do prowadzenia komunikacji autobusowej.

Analizując dotychczasowy poziom hałasu generowanego przez ruch samochodowy przy ul. Gołęcińskiej w powiązaniu z jej przyszłym przeznaczeniem (planowana jako droga publiczna klasy lokalnej) oraz postępowaniem technicznym w zakresie zmniejszania emisji hałasu przez silniki pojazdów

¹⁸ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z dnia 5 lipca 2007r.)

kołowych, nie przewiduje się jednak wzrostu poziomu hałasu komunikacyjnego na skutek realizacji ustaleń planu. Przewiduje się ponadto, że natężenie ruchu (będące głównym czynnikiem wpływającym na poziom generowanego hałasu komunikacyjnego) ulegnie zmniejszeniu na skutek realizacji planowanej III ramy komunikacyjnej, która „przejmie” część ruchu obciążającego dotychczas ul. Gołęcińską.

Uwzględniając przepisy odrębne, dotyczące terenów położonych w granicach obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska wojskowego Poznań – Krzesiny, ustalenia planu wprowadzają nakaz zapewnienia właściwego klimatu akustycznego, poprzez zastosowanie przegród o odpowiedniej izolacyjności w pomieszczeniach wymagających ochrony akustycznej w budynkach położonych w granicach obszaru ograniczonego użytkowania.

Realizacja ustaleń planu obejmuje powstanie niewielu nowych źródeł hałasu, zlokalizowanych przede wszystkim w południowej części omawianego terenu. Należać będzie do nich nieliczna nowa zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (**1-3Kz-MN**) oraz obiekty usług oświaty (**Kz-UO**, **Kz-UO/UN**). Hałas generowany w obrębie tych terenów jest znikomy i nie ma większego znaczenia w kształtowaniu lokalnego klimatu akustycznego. Czasowo wzrost emisji hałasu obejmować może tereny, na których zostaną zlokalizowane urządzenia sportu i rekreacji (np. boiska sportowe), których eksploatacja może sporadycznie i czasowo zwiększyć uciążliwość akustyczną.

Na etapie realizacji ustaleń mpzp „W REJONIE ULICY GOŁĘCIŃSKIEJ” w Poznaniu wystąpić może także czasowy i lokalny wzrost poziomu hałasu, generowanego podczas wykonywania wykopów i innych prac, wymagających wykorzystania maszyn budowlanych oraz na skutek zwiększonego ruchu pojazdów (szczególnie samochodów ciężarowych) w obrębie terenów budowy. Zaznaczyć należy, że wzrost uciążliwości akustycznej wywołanej tego typu działaniami będzie miał miejsce jedynie w porze dziennej i będzie miał charakter lokalny. Uciążliwość ta ustąpi po wykonaniu prac niezbędnych do realizacji poszczególnych inwestycji na omawianym terenie.

Istotnym źródłem hałasu oddziałującym na omawiany teren jest natomiast, zlokalizowana poza granicami omawianego terenu, ul. Lutycka, która stanowi szlak komunikacyjny o znacznym natężeniu ruchu pojazdów. Ulica Lutycka jest fragmentem projektowanej III ramy komunikacyjnej, stanowiącej element Poznańskiego Węzła Drogowego na obszarze miasta. Eksploatacja III ramy komunikacyjnej będzie wiązała się z generowaniem hałasu przekraczającego dopuszczalne normy ustalone dla terenów objętych ochroną akustyczną, w związku z czym konieczne będzie podjęcie działań ograniczających poziom hałasu do poziomów dopuszczalnych (na terenach, na których jest on wymagany), obejmujących zastosowanie w liniach rozgraniczających odcinki III ramy przegród przeciwhałasowych oraz zastosowanie organizacji ruchu i rozwiązań technicznych pozwalających na obniżenie poziomu hałasu. Na obszarze objętym granicami planu nie występują jednak tereny podlegające ochronie akustycznej, które mogłyby znaleźć się w zasięgu negatywnego oddziaływania hałasu generowanego przez planowaną III ramę komunikacyjną. Zgodnie z ustaleniami planu, w najbliższym jej sąsiedztwie znajdować się będą tereny zieleni objęte ochroną (**Kz-ZN**) oraz tereny leśne (**Kz-ZL**), które zgodnie z przepisami nie podlegają ochronie akustycznej. Nie jest konieczne

zatem stosowanie rozwiązań pozwalających na ograniczenie negatywnego oddziaływania hałasu komunikacyjnego.

Źródłem hałasu, który może oddziaływać na tereny zabudowane, znajdujące się w granicach planu jest również, leżąca poza wschodnimi granicami omawianego terenu, linia kolejowa relacji Poznań – Piła. Przewiduje się, że jej eksploatacja nie będzie powodowała przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach wymagających ochrony akustycznej (tereny **1-3Kz-MN**). Ustalenia mpzp „W REJONIE ULICY GOŁĘCIŃSKIEJ” przewidują dla terenu znajdującego się między torami kolejowymi, a terenami zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wykonanie zalesień na podstawie planu zalesiania, zgodnie z przepisami odrębnymi. Wprowadzenie terenów leśnych, jako naturalnego ekranu akustycznego, ograniczy negatywne oddziaływanie akustyczne ruchu kolejowego do dopuszczalnego.

6.7. Oddziaływanie na obszary cenne kulturowo

Ze względu na występowanie na omawianym obszarze obszarów cennych kulturowo, podjęto szereg ustaleń w zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

Dla terenu **KZ-ZN**, w obrębie którego znajduje się Fort VIa (Stockhausen) objęty ścisłą ochroną konserwatorską, ustalony został zakaz zmiany sposobu zagospodarowania, użytkowania i ukształtowania terenu. Nakazano również zachowanie wszystkich elementów Fortu, obejmujących budowle kubaturowe, nasypy ziemne oraz zieleń forteczną. Uwzględnienie ochrony konserwatorskiej (zgodnie z ustaleniami planu) polegać będzie między innymi na uczytelnieniu sylwety Fortu, dawnych dróg rokadowych oraz podbudowanie ich zielenią.

Nakaz zachowania i ochrony dotyczy również objętych ochroną konserwatorską schronów mobilizacyjnych, zlokalizowanych na terenie **Kz-UO**. Aby zapobiegać ewentualnej dewastacji obiektów wpisanych do rejestru zabytków, ustalono zakaz przekształcania sylwety schronów, istniejących nasypów oraz towarzyszącej im zieleni.

Zapisy mpzp dla obszaru „W REJONIE ULICY GOŁĘCIŃSKIEJ” ustalają ponadto nadzór archeologiczno – konserwatorski podczas wykonywania wszelkich robót ziemnych na terenach wchodzących w granicę planu, w zakresie wymaganym przepisami odrębnymi.

Reasumując, ustalenia mpzp wprowadzają nakaz zachowania i ochrony, zgodnie z ochroną konserwatorską, wszystkich obiektów wpisanych do rejestru zabytków, znajdujących się w granicach omawianego planu. Wprowadzają również taki sposób zagospodarowania terenów, który nie wpłynie na zmniejszenie walorów kulturowych znajdujących się w granicach planu obiektów i obszarów cennych kulturowo.

6.8. Oddziaływanie na obszary Natura 2000 i inne obszary cenne przyrodniczo

W granicach omawianego terenu znajduje się niezwykle cenny przyrodniczo teren Fortu VIa, stanowiący element obszaru specjalnej ochrony siedlisk (SOO) sieci Natura 2000, o nazwie

Fortyfikacje w Poznaniu (symbol PLH300005). Ochrona tego obszaru została ustanowiona ze względu na występowanie na terenie poznańskich fortyfikacji unikatowych stanowisk zimowania wielu gatunków nietoperzy. Przeprowadzone w latach ubiegłych przez chiropterologów badania wskazują, że poznańskie fortyfikacje są jednym z najważniejszych zimowisk nietoperzy na terenie całego kraju. Sam Fort VIa stanowi jedno z ważniejszych miejsc zimowania nietoperzy na terenie Poznania (największe zimowisko zlokalizowane jest na terenie Fortu I na Starołęce). W roku 2002 stwierdzono obecność 170 osobników hibernujących w fortowych pomieszczeniach¹⁹.

Ustalenia mpzp, w granicach którego znajduje się Fort VIa (**Kz-ZN**), wprowadzają ochronę obszaru Natura 2000 poprzez nakaz zachowania tego cennego terenu w obecnym stanie i ograniczanie możliwości lokalizacji zabudowy i degradacji terenów bezpośrednio z nim sąsiadujących. Zniszczenie terenów leśnych oraz terenów zieleni niezagospodarowanej wokół Fortu oraz wprowadzenie zabudowy, spowodowałoby zmianę charakteru tych terenów i ograniczyłoby w sposób istotny dostępność do bazy pokarmowej dla nietoperzy. Aby uniknąć tego typu konsekwencji, wynikających ze zmiany sposobu zagospodarowania, na terenie samego Fortu wprowadzono zakaz zmiany sposobu zagospodarowania, użytkowania i ukształtowania terenu. Zapisy te wyeliminują możliwość ingerowania w kształt oraz zagospodarowanie pomieszczeń i korytarzy wewnątrz Fortu, a tym samym pozwolą na zachowanie w niezmienionym stanie miejsc hibernacji nietoperzy. Jedynymi elementami zagospodarowania jakie mogą zostać zrealizowane (zgodnie z zapisami planu) na terenie **Kz-ZN** są ścieżki rowerowe, szlaki piesze, obiekty małej architektury oraz tablice informacyjne dotyczące przyrody i obiektów zabytkowych. Lokalizacja tych elementów pozwoli na zachowanie wartości dydaktycznej i rekreacyjnej tych terenów przy jednoczesnym zachowaniu ich wartości przyrodniczej.

Niezwykle ważne jest także ograniczenie możliwości dostępu dla samochodów do terenów Fortu, który został dopuszczony wyłącznie dla pojazdów obsługi technicznej. Ograniczenie do niezbędnego minimum, będącego źródłem hałasu ruchu samochodowego, wyeliminuje możliwość niekontrolowanego wzrostu ruchu turystycznego w obrębie Fortu. Pozwoli to uniknąć sytuacji, w której hałas mógłby być przyczyną niepokojenia występujących na tym terenie nietoperzy, szczególnie w okresie ich hibernacji.

Dla przylegającego do Fortu terenu **Kz-ZL**, w celu ochrony dotychczasowego sposobu zagospodarowania, ustalono zakaz lokalizacji budynków oraz nakaz prowadzenia gospodarki leśnej zgodnie z planem urządzenia lasów. Działania te pozwolą na zmniejszenie presji wywieranej na tereny cenne przyrodniczo, wywołanej przez działania prowadzone na terenach z nimi sąsiadujących.

Zachowaniu wartości przyrodniczej terenów objętych ochroną sprzyjać będą również zapisy sprzyjające wzmocnieniu i wzbogacaniu struktury przyrodniczej klina zieleni poprzez zagospodarowanie gwarantujące zachowanie na terenach jak największej powierzchni biologicznie czynnej, nakazujące utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także ochronę

¹⁹ THE AGREEMENT OF THE CONSERVATION OF POPULATIONS OF EUROPEAN BATS (EUROBATS) Report on the implementation of the Agreement in Poland 2003-2005; Warsaw, April 2007

walorów krajobrazowych lasów, łąk, polan śródleśnych oraz zieleni naturalnej jako przestrzeni rekreacyjnej.

Na terenie **Kz-UO**, leżącym między ul. Gołęcińską, a południową granicą planu znajduje się jedno z grupy 8 drzew wpisanych do Wojewódzkiego Rejestru Pomników Przyrody pod nr 283 ,284, 285 ,286 ,287 ,288, 289 i 290 (Orzec. PWR z 26.08.69r.). Zapisy planu wprowadzają zakaz wycinania, niszczenia lub uszkodzenia drzewa, a także zakaz umieszczania na drzewie szyldów i tablic informacyjnych (z wyjątkiem tablicy informującej o pomniku przyrody). W celu ochrony przed ewentualnymi uszkodzeniami wynikającymi z prowadzonych robót na terenie, na którym rośnie drzewo, wprowadzono zakaz ingerencji na i pod powierzchnia gruntu w odległości minimum 10m od pnia drzewa, w szczególności prowadzenia wykopów i utwardzania nawierzchni.

6.9. Oddziaływanie transgraniczne

Ze względu na położenie geograficzne Poznania (znaczne oddalenie od terenów przygranicznych państwa) stwierdzić należy, że realizacja ustaleń omawianego planu miejscowego nie spowoduje oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, w rozumieniu Konwencji z Espoo z 25 lutego 1991 r.

7. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Szczegółowe określenie skutków realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest trudne ze względu na charakter ustaleń planu, które wskazują ramy zagospodarowania przestrzennego poszczególnych grup terenów, zwłaszcza w zakresie funkcji oraz parametrów zabudowy. Nie precyzują natomiast szczegółowych rozwiązań, dotyczących poszczególnych inwestycji budowlanych, definiowanych dopiero na etapie projektu budowlanego, a także terminu realizacji danej inwestycji. Określenie metody analizy wpływu realizacji poszczególnych inwestycji (dopuszczonych ustaleniami planu) na danym terenie jest możliwe dopiero na etapie pozwolenia na budowę.

Środowisko przyrodnicze - jego poszczególne komponenty, ich stan i jakość, zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony Środowiska* podlega monitoringowi (zarówno pod względem jakościowym i ilościowym) odpowiednich organów ochrony środowiska. Ponadto, zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 23 marca 2003r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, istnieje obowiązek przeprowadzania analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy w celu dokonania oceny aktualności planów miejscowych, w tym również zakresu realizacji ich ustaleń. Obowiązek ten leży po stronie wójta, burmistrza lub prezydenta miasta. Analiza ta powinna być przeprowadzona przynajmniej raz w czasie każdej kadencji rady gminy.

8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

W przypadku terenu objętego ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru „W REJONIE ULICY GOŁĘCIŃSKIEJ” ilość rozwiązań alternatywnych, dotyczących przyszłego sposobu zagospodarowania tych terenów była niewielka. Możliwość rozważania różnego rodzaju sposobu zagospodarowania terenów znajdujących się w granicach omawianego terenu została ograniczona w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznani”, które określa przeznaczenie terenów znajdujących się w granicach analizowanego mpzp.

Jednym z rozwiązań alternatywnych było zaniechanie podejmowania jakichkolwiek działań mających na celu uporządkowanie lub zmianę dotychczasowego sposobu zagospodarowania na analizowanym terenie. Potencjalne skutki oraz zmiany środowiska jakie mogłyby wystąpić w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu zostały szczegółowo opisane w punkcie 3.4. niniejszej prognozy. Wariant ten, ze względu na negatywny wpływ na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego został odrzucony.

Kolejnym rozwiązaniem alternatywnym było uniemożliwienie wprowadzenia nowej zabudowy (zarówno mieszkaniowej jak i usługowej) na analizowane tereny, jednakże ze względu na konieczność uporządkowania istniejących zespołów zabudowy, wprowadzenia ładu przestrzennego oraz zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych oraz usługowych tego terenu (utrzymanie oraz poprawa atrakcyjności usług w ramach istniejących już obiektów usług oświaty) rozwiązanie to nie było korzystne.

Z punktu widzenia zaspokojenia potrzeb społecznych oraz ochrony terenów zieleni w granicach północno – zachodniego klina zieleni, najbardziej korzystnym rozwiązaniem jest wprowadzenie sposobu zagospodarowania terenów zgodnie z proponowanym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru „W REJONIE ULICY GOŁĘCIŃSKIEJ” w Poznaniu. Przyjęte w projekcie planu założenia pozwalają na skuteczną ochronę znajdujących się na tym terenie obszarów cennych przyrodniczo (tereny Fortu VIa) oraz innych terenów zieleni przy jednoczesnym zachowaniu istniejącej dotychczas zabudowy.

Ustalenia w sposób jednoznaczny wyznaczają również tereny, na których dopuszczono lokalizację zabudowy, określając jednocześnie maksymalny procent zabudowy (dla poszczególnych terenów) i nakazując zachowanie odpowiednich udziałów powierzchni biologicznie czynnej. Wprowadzają także szereg rozwiązań ograniczających negatywny wpływ na środowisko, regulujących między innymi kwestie związane z gospodarką wodno – ściekową, gospodarką odpadami czy emisją zanieczyszczeń powietrza.

W związku z powyższym ocenia się, że rozwiązania zaproponowane w projekcie przedmiotowego planu będą najskuteczniej chronić środowisko oraz wszystkie jego zasoby, pozwalając równocześnie na utrzymanie dotychczasowego charakteru omawianego terenu.

9. WNIOSKI

- Jednym z bardziej istotnych założeń planu miejscowego „W REJONIE ULICY GOŁĘCIŃSKIEJ” w Poznaniu jest zapewnienie kompleksowej ochrony znajdujących się w jego granicach terenów zieleni, w tym kompleksów leśnych, a przede wszystkim cennych przyrodniczo terenów Fortu VIa, stanowiącego element obszaru Natura 2000 „Fortyfikacje w Poznaniu” PLH 300005.
- Konieczność zapewnienia szczególnej ochrony przedmiotowemu obszarowi wynika z jego uwarunkowań ponadlokalnych i lokalnych, w tym współtworzenia klinowego systemu zieleni miejskiej Poznania (północno - zachodniego klina zieleni) oraz występowania w jego granicach obszarów i obiektów prawnie chronionych na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r²⁰. o *ochronie przyrody*: elementu obszaru specjalnej ochrony siedlisk (SOO) sieci Natura 2000 o nazwie Fortyfikacje w Poznaniu (PLH300005) – Fort VIa – Stockahusen oraz pomnika przyrody wpisanego do Wojewódzkiego Rejestru Pomników Przyrody²¹.
- Dla terenów mieszkaniowych oraz usługowych określono funkcję oraz sposób zagospodarowania uwzględniający charakter cennych przyrodniczo terenów sąsiednich. W celu ograniczenia możliwości wystąpienia negatywnych oddziaływań na skutek realizacji ustaleń planu, projekt ogranicza zasięg wprowadzania nowej zabudowy, porządkuje zagadnienia związane z prowadzeniem gospodarki ściekowej, gospodarki odpadami czy zaopatrywaniem budynków w ciepło. Warunkiem niezbędnym dla ograniczania negatywnych skutków oddziaływania na środowisko (a w szczególności tereny o wyjątkowej wartości przyrodniczej) będzie precyzyjne wyegzekwowanie ustaleń planu miejscowego i restrykcyjne przestrzeganie przez inwestorów przepisów i wymogów ochrony środowiska, wynikających z przepisów odrębnych.
- Przeznaczenie oraz sposób zagospodarowania terenów położonych w granicy planu, zaproponowane w projekcie planu są zgodne z ustaleniami „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania” oraz uwzględniają cele ekologiczne, wskazane w „Programie ochrony środowiska dla miasta Poznania na lata 2009-2012”.
- Realizacja ustaleń projektu planu wpływać będzie w niewielkim stopniu na komponenty środowiska przyrodniczego, głównie na terenach przeznaczonych pod nową zabudowę. Nie przewiduje się jednak wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko.
- Oddziaływania na środowisko będą przede wszystkim skutkiem lokalizacji w granicy planu nowych inwestycji budowlanych, które zgodnie z planem ograniczą się do terenów w większości już zagospodarowanych: **1-3Kz-MN**, **Kz-UO** oraz **1-2Kz-UO/UN**. Potencjalne trwałe lub długotrwałe oddziaływania dotyczyć będą:
 - ingerencji w powierzchnię ziemi i warunki gruntowo - wodne w miejscu realizacji inwestycji budowlanych – budynków oraz sieci infrastruktury technicznej,

²⁰ tekst jednolity z dnia 25 sierpnia 2009 (Dz. U. Nr 151, poz. 1220)

²¹ Orzec. PWR z 26.08.69r.

- pomniejszenia powierzchni biologicznie czynnej oraz pogorszenia warunków infiltracyjnych gruntu w miejscu realizacji inwestycji budowlanych,
- niewielkiego zwiększenia emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych oraz pogorszenia lokalnego klimatu akustycznego w związku z funkcjonowaniem nowych terenów zabudowanych.

Realizacja zapisów mpzp „W REJONIE ULICY GOŁĘCIŃSKIEJ” wiązać się będzie również z wystąpieniem zarówno niekorzystnych jak i korzystnych dla środowiska oddziaływań, zróżnicowanych pod względem charakteru, nasilenia jak i czasu trwania.

KOMPONENTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	ODDZIAŁYWANIE	SKUTKI	SPOSOBY MINIMALIZACJI ZGODNIE Z ZAPISAMI PLANU / INNE
<p>POWIERZCHNIA ZIEMI</p>	<ul style="list-style-type: none"> • trwałe i bezpośrednie przekształcenia powierzchni ziemi, w tym zmiana ukształtowania terenu, właściwości gleb oraz warunków gruntowych na terenach objętych inwestycjami budowlanymi • skala tych przekształceń uzależniona będzie od stopnia transformacji powierzchni ziemi, wynikającej z intensywności ustalonej w planie miejscowym • największe przekształcenia powierzchni ziemi przewiduje się na terenach komunikacyjnych oraz terenach 1-3Kz-MN, Kz-UO, 1-2Kz-UO/UN 	<ul style="list-style-type: none"> • zniszczenie powierzchni biologicznie czynnej i uszczelnienie terenów • podwyższenie parametrów właściwości gruntów • powstanie dużej ilości mas ziemnych • zmiana ułożenia warstw w profilu glebowym (zmiana m.in. takich parametrów jak przepuszczalność) • zmiana składu chemicznego gruntów i ich właściwości technicznych, m.in. uziarnienia, zagęszczenia, stopnia plastyczności • powstanie nowych gruntów, składających się z przemieszczonych składników mineralnych rodzimych i sztucznych, kwalifikowane do gruntów nasypowych • likwidacja warstwy próchniczej 	<ul style="list-style-type: none"> • określono nieprzekraczalną powierzchnię zabudowy oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na wszystkich terenach przeznaczonych pod zabudowę • nakaz rekultywacji gleby lub ziemi w przypadku stwierdzenia ich zanieczyszczenia lub niekorzystnego przekształcenia naturalnego ukształtowania • nakaz zagospodarowania nadmiaru mas ziemnych w granicy terenu lub usuwanie ich zgodnie z przepisami odrębnymi • ograniczenie terenów, na których dopuszczono lokalizację nowej zabudowy • wyłączenie terenów charakteryzujących się dużymi walorami przyrodniczymi z zabudowy (Kz-ZN, Kz-ZL, Kz-ZL/RL, Kz-RL)

KOMPONENTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	ODDZIAŁYWANIE	SKUTKI	SPOSOBY MINIMALIZACJI ZGODNIE Z ZAPISAMI PLANU / INNE
<p style="text-align: center;">WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • długotrwałe oddziaływanie na warunki zasilania zasobów wodnych • zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych, umożliwiających infiltrację wód opadowych i roztopowych do gruntu, w wyniku prowadzenia inwestycji budowlanych - uszczelnienie podłoża • skala tych przekształceń uzależniona będzie od stopnia uszczelnienia poszczególnych terenów, wynikającego z parametrów ustalonych w planie miejscowym, • największe negatywne zmiany w tym zakresie dotyczyć będą terenów obecnie niezabudowanych i nieużytkowanych, umożliwiających zatrzymanie wód na terenach oraz zasilanie zasobów wodnych poprzez infiltrację • wzrost ilości powstających w granicach terenu ścieków na skutek wprowadzenia nowej zabudowy 	<ul style="list-style-type: none"> • przyspieszenie odprowadzania wód opadowych i roztopowych z terenów urządzeniami kanalizacyjnymi • ograniczenie stopnia zasilania wód podziemnych w obrębie terenów • zmniejszenie funkcji retencyjnej terenów • zanieczyszczenie wód podziemnych substancjami pochodzącymi z nieszczelnych systemów kanalizacji 	<ul style="list-style-type: none"> • zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w granicach terenów, poprzez nawierzchnie przepuszczalne, zbiorniki retencyjne lub urządzenia do powierzchniowego odwodnienia • nakaz zagospodarowania wszystkich nieutwardzonych powierzchni zielenią, o ile nie koliduje to z planowanym zagospodarowaniem terenu • zachowanie minimalnych powierzchni biologicznie czynnych na terenach przeznaczonych pod zabudowę • nakaz odprowadzania ścieków komunalnych wyłącznie do sieci kanalizacji sanitarnej oraz zakaz lokalizacji indywidualnych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych na ścieki komunalne • zakaz innego niż leśny sposobu użytkowania dla lasów • dopuszczenie zalesiania gruntów na podstawie planu zalesiania na terenach Kz-ZL/RL i Kz-RL
<p style="text-align: center;">RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA I KRAJOBRAZ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czasowe oddziaływanie na różnorodność biologiczną • usunięcie zieleni wysokiej wzdłuż terenów komunikacyjnych • trwałe przekształcenie krajobrazu poprzez wprowadzanie nowych elementów 	<ul style="list-style-type: none"> • zmiana składu gatunkowego roślinności oraz warunków bytowania drobnych zwierząt na skutek realizacji nowego zainwestowania terenów przeznaczonych pod zabudowę • „urbanizacja” krajobrazu • uporządkowanie przestrzeni poprzez zdefiniowanie zasad lokalizacji na terenach dysharmonizujących krajobraz 	<ul style="list-style-type: none"> • zachowanie dotychczasowego sposobu użytkowania i zagospodarowania cennych przyrodniczo terenów, stanowiących siedlisko życia wielu przedstawicieli flory i fauny (Kz-ZN) • nakaz zagospodarowania wszystkich nieutwardzonych powierzchni zielenią, o ile nie koliduje to z planowanym zagospodarowaniem terenu • nakaz ochrony siedlisk przyrodniczych, zgodnie z przepisami odrębnymi • ograniczenie rozwoju zabudowy do terenów w znacznej części już zagospodarowanych (Kz-MN, Kz-UO,

KOMPONENTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	ODDZIAŁYWANIE	SKUTKI	SPOSOBY MINIMALIZACJI ZGODNIE Z ZAPISAMI PLANU / INNE
			<p>Kz-UO/UN)</p> <ul style="list-style-type: none"> zakaz lokalizacji elementów dysharmonizujących przestrzeń wizualną tj. reklamy, napowietrzne sieci infrastruktury technicznej czy wolno stojące stacje bazowe telefonii komórkowej
<p>SZATA ROŚLINNA</p>	<ul style="list-style-type: none"> bezpośrednie i długotrwałe oddziaływanie na szatę roślinną dewastacja naturalnej szaty roślinnej na terenach przeznaczonych pod realizację inwestycji zwiększenie areалу terenów zabudowanych zmiana składu ilościowego i jakościowego lokalnej szaty roślinnej 	<ul style="list-style-type: none"> trwałe usunięcie istniejącej zieleni spontanicznej na terenach nieużytkowanych w miejscach prowadzenia inwestycji budowlanych wprowadzanie nowych nasadzeń zieleni urządzonej, towarzyszącej zabudowie, trasom komunikacyjnym wyparcie niektórych gatunków na skutek zwiększonej antropopresji 	<ul style="list-style-type: none"> ochrona istniejących drzew i zieleni na terenach komunikacyjnych nakaz zagospodarowania wszystkich nieutwardzonych powierzchni zielenią, o ile nie koliduje to z planowanym zagospodarowaniem terenu zakaz innego niż leśny sposobu użytkowania dla lasów dopuszczenie zalesiania gruntów na podstawie planu zalesiania na terenach Kz-ZL/RL i Kz-RL nakaz dostosowania drzewostanu do warunków siedliskowych (Kz-ZL/RL)
<p>POWIETRZE</p>	<ul style="list-style-type: none"> nie przewiduje się długotrwałego, negatywnego oddziaływania na jakość powietrza atmosferycznego wprowadzenie nowych źródeł emisji (drogi, zabudowa mieszkaniowa i usługowa) chwilowe pogorszenia jakości powietrza na skutek prowadzenia prac budowlanych 	<ul style="list-style-type: none"> krótkotrwały i punktowy wzrost zawartości w powietrzu zanieczyszczeń pyłowych i gazowych na skutek prowadzenia prac budowlanych wzrost emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych emitowanych z instalacji grzewczych zlokalizowanych w nowych budynkach oraz wzrost emisji spalin silnikowych 	<ul style="list-style-type: none"> zakaz lokalizacji w granicach planu przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (z wyj. dopuszczonych planem) zakaz stosowania w nowych budynkach pieców, trzonów kuchennych i kotłów na paliwo stałe, z wyjątkiem paliw odnawialnych z biomasy dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych ochrona zieleni towarzyszącej szlakom komunikacyjnym

KOMPONENTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	ODDZIAŁYWANIE	SKUTKI	SPOSOBY MINIMALIZACJI ZGODNIE Z ZAPISAMI PLANU / INNE
<p style="text-align: center;">KLIMAT AKUSTYCZNY</p>	<ul style="list-style-type: none"> • oddziaływanie pośrednie związane z realizacją nowej zabudowy na terenach 1-3Kz-MN, Kz-UO, oraz 1,2Kz-UO/UN • oddziaływanie chwilowe i krótkotrwałe, związane z prowadzeniem prac budowlanych w obrębie realizowanych inwestycji 	<ul style="list-style-type: none"> • wzrost emisji hałasu samochodowego w wyniku realizacji nowych terenów zabudowy mieszkaniowej oraz obiektów usługowych generujących dodatkowy ruch pojazdów • chwilowy wzrost poziomu hałasu w otoczeniu prowadzenia prac budowlanych, związanych z realizacją inwestycji budowlanych, komunikacyjnych oraz infrastrukturalnych 	<ul style="list-style-type: none"> • zakaz lokalizacji w granicach planu przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (z wyjątkiem dopuszczonych planem) • na wszystkich terenach o zdefiniowanych standardach akustycznych, położonych w granicy planu nakaz zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku • nakaz stosowania zasad akustyki budowlanej i architektonicznej w budynkach zlokalizowanych wzdłuż ulic przeznaczonych do prowadzenia komunikacji autobusowej • stosowanie przegród o odpowiedniej izolacyjności w pomieszczeniach wymagających ochrony akustycznej w budynkach położonych w granicach obszaru ograniczonego użytkowania • nakaz ochrony i uzupełnienia istniejących szpalerów drzew na terenach KD-L, KDW i KD-Dxs, a w przypadku konieczności ich usunięcia, nakaz ich przesadzenia w inne miejsce (zmniejszenie odczucia uciążliwości hałasu poprzez stosowanie zieleni przy pasach drogowych)
<p style="text-align: center;">DZIEDZICTWO KULTUROWE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zachowanie istniejących na omawianym terenie elementów dziedzictwa kulturowego 	<ul style="list-style-type: none"> • zachowanie i ochrona znajdującego się na terenie Kz-ZN Fortu VIa • zachowanie i ochrona schronów mobilizacyjnych znajdujących się na terenie Kz-UO 	<ul style="list-style-type: none"> • zakaz lokalizacji budynków na terenie Kz-ZN • prowadzenie działań zmierzających do wyeksponowania fragmentu systemu XIX-wiecznych fortyfikacji – fortu VIa - Stockahusen • zachowanie wszystkich elementów Fortu, w tym budowli kubaturowych, nasypów ziemnych oraz zieleni fortecznej • ucztylnienie sylwety Fortu, w tym dawnych dróg rokadowych oraz podbudowanie ich zielenią • zakaz przekształcania sylwety schronów, nasypów

KOMPONENTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	ODDZIAŁYWANIE	SKUTKI	SPOSOBY MINIMALIZACJI ZGODNIE Z ZAPISAMI PLANU / INNE
			oraz zieleni towarzyszącej na terenie Kz-UO
NATURA 2000	<ul style="list-style-type: none"> długotrwałe korzystne oddziaływanie poprzez nakaz ochrony obszaru Natura 2000 utrzymanie dotychczasowego sposobu zagospodarowania, użytkowania i ukształtowania terenów należących do sieci Natura 2000 (Kz-ZN) zachowanie dotychczasowego zagospodarowania terenów sąsiadujących z terenem należącym do sieci Natura 2000 (Kz-ZL) 	<ul style="list-style-type: none"> zachowanie dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenów objętych ochroną ochrona miejsc zimowania nietoperzy ochrona cennych przyrodniczo siedlisk przedstawicieli flory i fauny zachowanie dotychczasowych warunków siedliskowych (wilgotność, dostępność światła, temperatura, przewietrzanie) na terenie Fortu VIa, umożliwiających zimowanie nietoperzy 	<ul style="list-style-type: none"> zakaz lokalizacji budynków zachowanie wszystkich elementów Fortu nakaz prowadzenia gospodarki leśnej zgodnie z planem urządzenia lasów terenie Kz-ZN i Kz-ZL

10. STRESZCZENIE

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Obowiązek jej opracowania wynika bezpośrednio z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*.

Zasadniczym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest diagnoza obecnego stanu środowiska oraz wskazanie potencjalnego oddziaływania realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko.

Powyższa prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru „W REJONIE ULICY GOŁĘCIŃSKIEJ” w Poznaniu. Projekt planu miejscowego opracowywany jest na podstawie uchwały Nr XXXVIII/396/V/2008 Rady Miasta Poznania z dnia 10 czerwca 2008 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia mpzp „W REJONIE ULICY GOŁĘCIŃSKIEJ” w Poznaniu.

Obszar, którego dotyczy plan, zlokalizowany jest w północno - zachodniej części Poznania, w dzielnicy Jeżyce, w rejonie Gołęcina. Położony jest w obszarze północno – zachodniego klina zieleni. Granicę planu wyznaczają: od południowego - zachodu granice terenu zajmowanego przez Zespół Szkół Technicznych im. M. Drzymały, od północy ul. Lutycka, natomiast od wschodu linia kolejowa relacji Poznań - Piła. Granica planu obejmuje tereny zieleni - tereny leśne, tereny zieleni niezagospodarowanej, tereny Fortu VIa (Stockhausen) objęte formą ochrony Natura 2000, a także tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz tereny usług oświaty w klinie

zieleni i usług oświaty, nauki lub szkolnictwa wyższego w klinii zieleni. Ponadto przez analizowany obszar przebiega droga publiczna klasy lokalnej – ul. Gołęcińska. Powierzchnia obszaru objętego sporządzeniem planu miejscowego wynosi 28 ha.

Jednym z głównych założeń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru „W REJONIE ULICY GOŁĘCIŃSKIEJ” w Poznaniu, jest zapewnienie kompleksowej ochrony terenów zieleni. Ochrona i odtwarzanie ciągłości terenów tworzących system zieleni miejskiej, pełniących zasadnicze funkcje przyrodnicze i klimatyczne, stanowi nadrzędne zadanie w polityce przestrzennej miasta. Plan miejscowy „W REJONIE ULICY GOŁĘCIŃSKIEJ” w Poznaniu precyzuje zasady ochrony walorów przyrodniczych i krajobrazowych terenów leśnych oraz terenów objętych formą ochrony Natura 2000 (Fort VIa – Stockhausen) znajdujących się w granicy planu. Wprowadza zakaz rozwoju na nich funkcji kolidujących z polityką przestrzenną, określoną dla omawianego terenu w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania”. Ustalenia planu regulują także kwestie związane z lokalizacją nowej zabudowy oraz sposobem zagospodarowania i przeznaczenia terenów już zabudowanych.

Ponadto, ustalenia omawianego planu, w powiązaniu z ustaleniami już obowiązujących planów miejscowych: „PÓŁNOCNO – ZACHODNI KLIN ZIELENI” w Poznaniu – część A „Dolina Bogdanki”, PÓŁNOCNO - ZACHODNI KLIN ZIELENI” w Poznaniu - część B „Jezioro Strzeszyńskie” i „PÓŁNOCNO - ZACHODNI KLIN ZIELENI” w Poznaniu – część C Krzyżowniki Północ oraz opracowywanym mpzp „OTOCZENIE JEZIORA RUSAŁKA” w Poznaniu i „PÓŁNOCNO – ZACHODNI KLIN ZIELENI” w Poznaniu część D - Psarskie, pozwolą na zapewnienie kompleksowej ochrony obszarów współtworzących klinowo-pierścieniowy system zieleni miasta Poznania – północno - zachodniego klina zieleni, ukształtowanego wzdłuż doliny rzeki Bogdanki.

Prognoza składa się z ośmiu części. W pierwszej omówiono podstawy formalno-prawne, metodologię i zasadność jej sporządzania. W drugiej części scharakteryzowano poszczególne elementy środowiska przyrodniczego oraz ich wzajemne powiązania, w tym rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki gruntowe, warunki wodne, szatę roślinną, świat zwierzęcy, gleby, klimat lokalny. Omówiono również położenie przedmiotowego obszaru w przestrzeni miasta i jego obecne zagospodarowanie. Określono również stan środowiska przyrodniczego w zakresie jakości powietrza, wód oraz klimatu akustycznego.

W trzeciej części prognozy omówiono cel i zapisy projektu planu. Wskazano również powiązania ich z zapisami innych dokumentów – „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania” oraz „Programem ochrony środowiska dla miasta Poznania na lata 2009-2012”. Wykazano także potencjalne skutki dla środowiska i przestrzeni w wyniku braku realizacji ustaleń projektu planu.

W czwartej części zwrócono uwagę na problemy ochrony środowiska, związane z zagadnieniami regulowanymi w projekcie planu, szczególnie w kontekście obowiązujących regulacji prawnych.

W piątej części omówiono podstawowe cele ochrony środowiska, formułowane na szczeblu międzynarodowym i krajowym, natomiast w szóstej części omówiono potencjalne oddziaływanie

realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego. Wskazano też rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu. W siódmej części odniesiono się do zagadnień związanych z analizą skutków realizacji postanowień planu miejscowego, w ósmej do rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie planu.